

Årsredovisning 2021

GÖTEBORGS
OPERAN

Årsredovisning 2021
GöteborgsOperan

Innehåll

En berg-och-dalbana mot ljuset.....	3	Medarbetare.....	50
Året i korthet	4	Effekter av pandemiåret 2021	50
På scen 2021	7	Organisation.....	50
Opera	7	Arbetsmiljö.....	52
Musikal.....	13	Samverkan	53
Konsert	16	Hälsa	53
Dans	19	Jämställdhet och mångfald.....	55
Regional verksamhet.....	24	Internkommunikation.....	55
GöteborgsOperan Skapa	27	Övrig utveckling	56
Barn och unga	27	Miljö och hållbarhet	57
Tillgänglighet på alla fronter	30	Hållbar opera.....	57
Intersektionellt perspektiv.....	30	Långsiktiga miljömål.....	58
Verksamheten i sammandrag.....	33	Årsredovisning 2021	60
Möten med publiken.....	36	Förvaltningsberättelse	60
Digitala möten med publiken	36	Resultaträkning	67
I besökarnas tjänst	37	Balansräkning.....	68
Inför föreställningar.....	39	Kassaflödesanalys.....	70
Aktiviteter med fri entré.....	40	Noter	71
Nå nya och gamla målgrupper.....	40	Underskrifter	82
GöteborgsOperan och omvärlden	43	Revisionsberättelse	83
GöteborgsOperan som samhällsaktör	47	Granskningsrapport	85
Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt	47	Hållbarhetsrapport 2021	86
Internationella samarbeten	48	Socialt ansvarstagande	89
		Miljömässigt ansvarstagande.....	95
		Ekonomiskt ansvarstagande	99

En berg-och-dalbana mot ljuset

ÅR 2021 KAN liknas vid en slingrande berg-och-dalbana där vi gick från stängda salonger till fullsatta, för att i slutet av året begränsa publikantalet till en tredjedel av vår kapacitet. Under en period hösten 2021 fick vi uppleva det fantastiska i fullsatta salonger innan en ny variant av viruset precis före jul- och nyårshelgerna delvis stängde dörrarna igen. Med gott mod och kreativa lösningar har vi navigerat genom pandemins andra år, allt med publikens och medarbetarnas bästa för ögonen.

Efter ett första halvår med fortsatta digitala sändningar var lyckan över att få välkomna publiken tillbaka in i de fysiska salongerna i augusti både överväldigande och ömsesidig. Digital konst i all ära – det är en ynnest att få nå ut med berikande och utvecklande scenkonst – men det är i det fysiska mötet med publiken som vi alla kommer till vår allra bästa rätt.

När vi nu – ta i trä – anar slutet på pandemin så gör vi det med en rad erfarenheter. Vi har tagit stora och avgörande digitala kliv, blivit experter på att välkomna både medarbetare och publik på ett tryggt och säkert sätt som minskar risken för smittspridning, skapat stor konst under

ständigt nya förutsättningar och insett, på riktigt, vilken viktig roll kulturen och scenkonsten spelar i människors liv.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan, med tydlig koppling till vårt uppdrag för 2021-2024, fortsätter vi att arbeta enligt de tre strategiska fokusområden som genomsyrar hela verksamheten: Vi är tillgängliga och välkomnande; vi är framstående; vi arbetar hållbart. För att säkerställa verksamhetens framtida utveckling kommer vi under 2022 att arbeta med sex strategiska projekt: Vi utvecklar våra fastigheter och tillgodoser framtida lokalbehov, satsar på kompetensförsörjning och ledarskap, fortsätter digitaliseringen, fördjupar våra samarbeten med sponsorer, partners och näringsliv, riktar ett starkare ljus mot vår framtida publik samt breddar vår regionala verksamhet och turnéer. Under 2022 får vi också äntligen, efter flera förseningar utanför vår kontroll, inviga vår nya regionala bas: Kulturhuset i Skövde. Vi ser fram emot ett gott samarbete i scenkonstens och kulturens tecken.

Allt detta samt den strålande scenkonst som våra medarbetare sprider lokalt, regionalt, nationellt och internationellt är möjligt tack vare våra ägare. Västra Götalandsregionen beslutade i regionfullmäktige våren 2020 om förlusttäckning till sina bolag till och med 2022-12-31. Ett beslut av avgörande betydelse för GöteborgsOperans uppdrag.

År 2021 slöts Göteborgs allra första ringcykel, efter fyra omvälvande år. De inledande två operorna i Wagners *Nibelungens ring* (*Rhenguldet* 2018, *Valkyrian* 2019) gavs före pandemin medan den tredje (*Siegfried* 2020) visades digitalt under de månader huset var stängt för publik. När vi nu äntligen skulle gå i mål med finalen, *Ragnarök*, blev det som en ritning över pandemins läge. Repetitionerna påverkades av restriktioner, men vi såg en fullsatt premiär med lysande internationella recensioner. De sista två föreställningarna ställdes in med kort varsel när omikron-varianten spred sig i samhället. Men precis som i slutet av Wagners episka cykel, ser vi nu hoppet. Ett spännande löfte om en ny, ljusare tid.

Christina Björklund, vd

Året i korthet

ÄVEN 2021 PRÄGLADES starkt av pandemin. Under vintern och våren var salonger, foajé och restaurang stängda för publik verksamhet. Istället bjöd vi på digitala visningar på opera.se av såväl nyproduktioner som tidigare inspelade föreställningar. Efter sommaren blev det äntligen dags att öppna för publik igen. Först för ett begränsat antal, lite senare kunde salongerna fyllas. I december blev det återigen restriktioner, med vaccinationsbevis och max 500 personer i salongen.

Produktioner

Föreställningarna som var planerade under våren ställdes in. Höstens produktioner spelades enligt plan, dock med viss begränsning i publikantalet under augusti och september samt sista veckorna i december. Regional verksamhet ingår i respektive genre. Läs mer i kapitlet På scen 2021.

Av 23 produktioner (inklusive konserter/konsertserier) 2021:

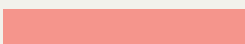
15

spelades
som planerat

8

ställdes in

Totalt antal besökare

I övriga aktiviteter ingår exempelvis introduktioner, samtal, lunchkonserter, öppet hus med mera.

	2021	2020
Scener och spelplatser	67 196	54 877
Övriga aktiviteter	9 598	11 320
	76 794	66 197

Digitala möten med publiken. Visningar på opera.se/GOfilm

Digitala föreställningar och konserter samt specialproducerade digitala inslag lades under våren ut på opera.se. Andra kanaler var Facebook, Instagram med mera. Vissa inslag var möjliga att se vid något enstaka tillfälle, andra låg kvar längre. De flesta sändningar var kostnadsfria. (Siffrorna anger endast visningar på opera.se/GOfilm, inte sociala medier.)

86

Antal föreställningar/
produktioner

65 434

Totalt antal unika visningar

GöteborgsOperan Skapa

Skapa är GöteborgsOperans delaktighetsbaserade verksamhet som har tre huvudfokus: barn och unga, tillgänglighet på alla fronter och ett intersektionellt perspektiv. Bland årets aktiviteter kan nämnas höstens Skapa-dagar, då bland annat Skapakörens *Höstsonätter* äntligen kunde framföras, samt *Operan i skolan* som är en uppskattad ny uppsökande verksamhet i skolor. Dansföreställningen *Astronaut* för barn i mellanstadieåldern hade världspremiär i september. Läs mer i kapitlet Skapa.

Medarbetare

GöteborgsOperan hade under året nästan 420 tillsvidareanställda medarbetare (inklusive provtjänstgöring) samt ett antal visstidsanställda/projektanställda. Medelantalet anställda under 2021 uppgick till 458. Könsfördelningen är jämn; 52 % kvinnor och 48 % män. I ledningsgruppen är 89 % kvinnor, 11 % män. Den totala sjukfrånvaron under året uppgick till 2,63 %, vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Läs mer i kapitlet Medarbetare.

Miljö och hållbarhet

GöteborgsOperan har länge prioriterat miljöfrågor och anses vara en föregångare i branschen. Miljöarbete tar sig uttryck på många sätt, från vad som serveras i restaurangen till de konstnärliga valen. Under 2021 har Västra Götalandsregionen antagit nya långsiktiga miljömål kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa ligger till grund för GöteborgsOperans miljömål: Resurseffektivitet och giftfritt, låg klimatpåverkan, ekosystem och biologisk mångfald samt kommunikation om miljöarbetet. Läs mer i kapitlet Miljö och hållbarhet samt Hållbarhetsrapport.

Ringen är sluten

Hela *Nibelungens ring* (2018–2021) var ett projekt inom grön opera, med tydliga miljöval och med ett hållbart synsätt. Med den avslutande operan *Ragnarök* slöts cirkeln för denna gång, men miljöarbetet fortsätter i kommande produktioner och arbetssätt. Läs mer i kapitlet Miljö och hållbarhet samt Hållbarhetsrapport.

På scen 2021

Opera

2021 INLEDDES MED fortsatt kontakt med operapubliken via digitala sändningar. Den planerade premiären i november 2020 på *Siegfried*, den tredje delen i Wagners operacykel *Nibelungens ring*, fick ställas in liksom alla föreställningar i januari 2021. Föreställningen sändes istället digitalt ett par veckor i mars månad. I *Siegfried* har vi lämnat gudarnas värld och befinner oss i människornas. Här mötte vi bland annat Nibelungar, en drake, urmodern Erda och överguden Wotan, en bruten man som längtar efter världens och sin egen undergång. Uppsättningen sjöngs på tyska, med svensk eller engelsk text vid streamingen.

En komisk kantat av Johann Sebastian Bach öppnade höstens operahändelser. Den humoristiska *Kaffekantaten* från 1734 kom till när tonsättaren ledde en konsertserie inhytt på ett kafé. Att verket spelades i foajékaféet var därför helt traditionsenligt. Handlingen utspelar sig kring en pappa som är förargad på sin kaffedrickande dotter. Inte nog med att hon dricker för mycket av detta kaffe utan hon verkar även vara förtjust i baristan. Medverkade gjorde några av GöteborgsOperans solister samt delar av GöteborgsOperans Orkester. Verket framfördes på svenska i en ny översättning och var en del av Göteborgs Kulturkalas.

I slutet av augusti var den så äntligen dags för årets första operapremiär. Rossinis *Barberaren i Sevilla* är en glädfyllad opera med allehanda infall och musikalisk energi och briljans. I detta triangeldrama med kärlek, svartsjuka och självgodhet finns också berättelsen om en människa fångad inom hemmets väggar, men som bär en längtan efter att ge sig ut och njuta av livet. Något vi alla kan relatera till efter det gångna året. Föreställningen sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska.

Nästa operauppsättning var i det lilla formatet, på Lilla scen. *Pierrot lunaire* sattes upp av sångsolisten Kerstin Avemo som också spelade den enda rollen tillsammans med fem musiker. Detta verk med musik av Arnold

Schönberg och 21 dikter av Albert Giraud brukar ofta benämnas som en milstolpe i musikhistorien. Föreställningen sjöngs på tyska och textades på svenska.

I september fick den dramatiska operan *Tosca* sin efterlängtnade nypremiär på Stora scen. Handlingen var placerad i 1930-talets Italien, en mörk och dramatisk tid färgad av Mussolinis förtryck. Passionerad kärlek ända in i döden, allt gestaltat till Giacomo Puccinis känsloladdade musik. Föreställningen sjöngs på italienska med svensk och engelsk text på textmaskin.

Operaåret 2021 både inleddes och avslutades med Wagners Ringen. Den sista delen, *Ragnarök*, hade premiär i december. I *Ragnarök* är floden Rhen förorenad, klimatförändringarna tvingar människor på flykt. Nornorna – ödesgudinnor i nordisk mytologi – väver sin ödestråd på vilken världens framtid vilar, men den slits sönder. Allt faller samman och gudarnas värld förtärs av eld. Rhen svämmar över och återtar sitt guld ... världen går under. Men till slut segrar kärleken och ljuset kommer åter. Ur smärtan och förödelsen spirar en ny tid. Föreställningen sjöngs på tyska med svensk och engelsk översättning på textmaskin. Sveriges Radio spelade in föreställningen för sändning veckan efter premiären.

GöteborgsOperan har länge prioriterat miljöfrågor och anses vara en föregångare i branschen. Hela *Nibelungens ring* var ett projekt inom grön opera, med tydliga miljöval och med ett hållbart synsätt. Med *Ragnarök* sluts cirkeln för denna gång, men miljöarbetet fortsätter i kommande produktioner och arbetssätt. (Läs mer under avsnittet Miljö och hållbarhet.)

Digital opera

Siegfried streamades på GOfilm/opera.se i mars och låg uppe ett par veckor. Före premiären av *Ragnarök* i december visades de tidigare tre delarna *Rhenguldet*, *Valkyrian* och *Siegfried* som film, på Chalmers biograf RunAn samt på biograf Odeon i Skövde. Även *Ragnarök* har spelats in för eventuell senare sändning.

SIEGFRIED

MUSIK OCH TEXT Richard Wagner
 DIRIGENT Evan Rogister
 REGI Stephen Langridge
 SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Alison Chitty
 LJUSDESIGN Paul Pyant
 RÖRELSEINSTRUKTÖR Annika Lindqvist
 PREMIÄR 29 NOVEMBER 2020 – **INSTÄLLT**

MYTOMANIA

MUSIK Paula af Malmborg Ward
 LIBRETTO Kerstin Perski
 DIRIGENT Andreas Hanson
 REGI OCH KOREOGRAFI Clara Svärd
 SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Marika Feinsilber
 LJUSDESIGN Anna Wemmert Clausen
 URPREMIÄR 20 FEBRUARI 2021 – **INSTÄLLT**

NORMA

MUSIK Vincenzo Bellini
 LIBRETTO Felice Romani
 DIRIGENT Myron Michailidis
 REGI OCH SCENOGRAFI Stéphane Braunschweig
 KOSTYMDESIGN Thibault Vancraenenbroeck
 LJUSDESIGN Marion Hewlett
 KOREOGRAF Johanne Saunier
 NYPREMIÄR 5 MARS 2021 – **INSTÄLLT**

DON GIOVANNI

*Samproduktion med Grekiska nationaloperan
och Det Kongelige Teater, Köpenhamn.*

MUSIK Wolfgang Amadeus Mozart

LIBRETTO Lorenzo da Ponte

DIRIGENT Ville Matvejeff

REGI John Fulljames

REGI Göteborg Aylin Bozok

SCENOGRAFI Dick Bird

KOSTYMDESIGN Annemarie Woods

LJUSDESIGN Fabiana Piccioli

VIDEODESIGN Will Duke

PREMIÄR 8 MAJ 2021 – **INSTÄLLT**

KAFFEKANTATEN

MUSIK Johann Sebastian Bach

TEXT Picander (Christian Friedrich Henrici)

ÖVERSÄTTNING Gerd Román Hall och Eva Åkerberg

IDÉ OCH KONCEPT Elisabeth Ljungar

MUSIKALISK LEDNING Sergej Bolkhovets

REGI Andreas Björklund

PREMIÄR 21 AUGUSTI 2021

BARBERAREN I SEVILLA

MUSIK Gioachino Rossini

LIBRETTO Cesare Sterbini

DIRIGENT Ville Matvejeff

REGI Rodula Gaitanou

KOSTYM Rodula Gaitanou i samarbete med Gunilla
Bjertin, Viktoria Erlandsson, Marlène Jahnke, Frida
Pettersson, Sofia Yvell

SCENOGRAFI OCH LJUSDESIGN Simon Corde

PREMIÄR 29 AUGUSTI 2021

PIERROT LUNAIRE

IDÉ, KONCEPT OCH REGI Kerstin Avemo
 REGI OCH KOREOGRAFI Annika Lindqvist
 LJUSDESIGN Niklas Elfvengren
 PREMIÄR 25 SEPTEMBER 2021

TOSCA

MUSIK Giacomo Puccini
 LIBRETTO Giuseppe Giocosa och Luigi Illica
 DIRIGENT Ramón Tebar/Henrik Schaefer
 REGI Lorenzo Mariani
 REGI, NYUPPSÄTTNING Mia Nerenius
 SCENOGRAFI Maurizio Baló
 KOSTYMDESIGN Silvia Aymonino
 LJUSDESIGN Christian Pinaud
 LJUSDESIGN, NYUPPSÄTTNING Karin Wijk
 NYPREMIÄR 18 SEPTEMBER 2021

RAGNARÖK

MUSIK OCH TEXT Richard Wagner
 DIRIGENT Evan Rogister
 REGI Stephen Langridge
 SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Alison Chitty
 LJUSDESIGN Paul Pyant
 RÖRELSEINSTRUKTÖR Annika Lindqvist
 PREMIÄR 5 DECEMBER 2021

Musikal

I SEPTEMBER 2020 skulle musikalen *Cabaret* bjudit in till premiär och utropat "Willkommen, bienvenue, welcome!". Föreställningarna skulle fortsatt under våren 2021, men hela produktionen fick ställas in på grund av pandemin och skjutas på framtiden.

GöteborgsOperans stora urpremiär på musikalscenen ägde rum i oktober. *Kärlek skonar ingen* är en nyskriven musikal baserad på artisten Håkan Hellströms musik och texter. Han även har specialskrivit två nya låtar direkt för musikalen. *Kärlek skonar ingen* innehåller både vardagsrealism och poesi och utspelar sig på platser i Göteborg som Håkan Hellström har skrivit in i sina låtar. Händelserna utspelar sig under ett dygn i staden. Människors liv vävs in i varandra, några är bekanta och väl kända med varandra sedan tidigare, andra träffas för första gången. Vi får följa med till Drömmarnas kaj, Röda sten, Azalea, broarna över Göta älv och vyer där hamnkranarna varkar över staden. Föreställningen sjungs på svenska med svensk och engelsk text på textmaskin.

I december fick julmusikalen *Julglitter och operakaos* äntligen sin premiär. Detta var en ny föreställning för hela familjen. Handlingen utspelar sig på ett operahus. Där pågår en av de sista repetitionerna av årets julshow. Förväntningarna är höga. Regissören domderar, primadonnan och tomten tävlar om uppmärksamheten. Men något går fel och plötsligt är premiären hotad. Vad är det för magiska krafter som rör sig i kulisserna? I *Julglitter och operakaos* har klassiska julmelodier fått nya arrangemang och ny musik har även komponerats till föreställningen. Julmusikalen är tänkt som ett musikaliskt äventyr där glädje och allvar vandrar tillsammans. Föreställningen sjöngs på svenska med svensk och engelsk text på textmaskin.

I regionen samt på Lilla scen på GöteborgsOperan spelades under hösten 2021 den musikaliska berättelsen om två kvinnliga pionjärer, *Boye & Hörberg*. Läs mer under Regional verksamhet.

Digital musikal

Minimusikalen *Rakel & Oraklet* för de yngre barnen (6–8 år) spelades in och sändes under 2021.

Den digitala programserien, *På parkett*, gav ett flertal musikalinslag. *På parkett* var en serie underhållande föreställningar i mindre format, med allt från musikal och visor till åttahändigt piano.

CABARET

MUSIK John Kander

SÅNGTEXTER Fred Ebb

MANUS Joe Masteroff, svensk översättning

Rikard Bergqvist

DIRIGENT OCH MUSIKALISKA ARRANGEMANG

David White

REGI James Grieve

KOREOGRAFI Rebecca Howell

SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Lucy Osborne

LJUSDESIGN Oliver Fenwick

LJUDESIGN Tom Gibbons

PREMIÄR 5 SEPTEMBER 2020 - **INSTÄLLT**

BOYE & HÖRBERG

Se Regional verksamhet.

PREMIÄR 4 SEPTEMBER 2021

KÄRLEK SKONAR INGEN

KONCEPT & IDÉ Victoria Brattström, Simon Ljungman,
Håkan Hellström
MUSIK Håkan Hellström, Björn Olsson
SÅNGTEXTER Håkan Hellström
DIALOG Mirja Unge
STORY Mirja Unge, Victoria Brattström
DRAMATURG MANUSUTVECKLING Eva-Maria Dahlin
MUSIKALISK BEARBETNING, VOKALARRANGEMANG
Simon Ljungman
ORKESTERARRANGEMANG Simon Ljungman,
Jonas Nydesjö
ORKESTRERING Jonas Nydesjö
DIRIGENT Nick Davies/Bjorn Dobbelaere/Jonas Nydesjö
REGI Victoria Brattström
KOREOGRAFI Gunilla Olsson Karlsson
KOREOGRAFI-ASSISTENT Gustaf Jönsson
SCENOGRAFI Karin Dahlström
BITRÄDANDE SCENOGRAF Linda Wallgren
KOSTYMDESIGN Bente Rolandsdotter
KOSTYMDESIGN-ASSISTENT Mary-Anne Buyond
LJUSDESIGN Anna Wemmert
VIDEODESIGN Leif Eriksson och Patrik Gunnar Helin
LJUDESIGN Dennis Barkevall
KONSTNÄRLIG KONSULT Staffan Aspegren
URPREMIÄR 9 OKTOBER 2021

JULGLITTER OCH OPERAKAOS

DIRIGENT Lars Kvensler
KOMPOSITÖR OCH ARRANGÖR Sven Fridolfsson
IDÉ, MANUS OCH MUSIKURVAL Evelyn Jons
REGI Mattias Palm
KOREOGRAFI Gustaf Jönsson
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Lars Peder
Lindström
LJUSDESIGN Joakim Brink
LJUDESIGN Dennis Barkevall
MASKDESIGN Lill Dahlgren
URPREMIÄR 11 DECEMBER 2021

Konsert

EFTERSOM SAMTLIGA LIVEPRODUKTIONER ställdes in våren 2021, gavs inga konserter från GöteborgsOperans scener under första halvåret.

Den första konserten spelades i augusti. *Var hälsad* spelades både live och sändes digitalt. Som ett led i att hålla kontakten med publiken hade alla getts möjlighet att rösta på åtta utvalda arior. Gensvaret blev gott och tre arior med GöteborgsOperans solister och orkester valdes ut. Förutom de valda ariorna bjöds publiken på Johann Strauss ouvertyr från *Läderlappen* och Gustav Mahlers *Adagietto* ur hans femte symfoni, även känt som ledmotiv i filmen *Döden i Venedig*.

Oktober bjöd på konserten *Kvinnors röst*, till minne av 100-årsdagen av kvinnlig rösträtt och en hyllning av kvinnors röst i Sverige. Verk av kvinnliga tonsättare stod på programmet; Elfrida André, Thea Musgrave, Cécile Chaminade, Dame Ethel Smyth och Dora Pejačević. Under konsertens två sittpauser fick publiken möta spoken word-poeten Olivia Bergdahl och höra ungdomar dela med sig av sina tankar om vad de är beredda att kämpa för i dag. Konserten spelades in av Sveriges Radio för att sändas senare.

Som sista konsert under 2021 lanserades en ny konsertserie, *Grandi voci*. Här bjuder vi in några av vår tids största sångare med ackompanjatörer att ge romanskonsalter från Stora scenen. Den första konserten i serien välkomnade sopransolisten Christina Nilsson med ackompanjator Magnus Svensson. På programmet stod bland annat Richard Strauss *Vier letzte Lieder*, samt sånger av Sibelius, Griffes och Rangström samt arior av Verdi och Wagner.

Av kammarkonserterna (tidigare foajékonsalter) spelades en (1) konsert inför publik. Övriga tiotalet konserter sändes digitalt. Några lördagar varje säsong bjuder GöteborgsOperans sångare och musiker med gäster in till mindre konsert i foajén med variationsrik repertoar. Ett annorlunda och trivsamt format där åhörarna kommer nära artisterna och deras favoritstycken. Konserterna har fri entré. Under året framfördes musik av bland andra Wilhelm Stenhammar, Camille Saint-Saëns, Hilda Sehested och Franz Schubert.

Inga kammarkonserter/lördagskonserter gavs i Skövde detta år.

Digitala konserter

Under året sändes ett tiotal kammarkonserter digitalt, förutom sändningen av öppningskonserterna för säsong 2021/2022, *Var hälsad*, som framfördes både live och digitalt.

TRETTONDAGSKONSERT

5 JANUARI 2021 - **INSTÄLLT**

VAR HÄLSAD

DIRIGENT Yoel Gamzou
15 AUGUSTI 2021

KVINNORS RÖST

DIRIGENT Henrik Schaefer
14 OKTOBER 2021

GRANDI VOCI

28 NOVEMBER 2021

Dans

DANSÅRET 2021 INLEDDES med en visning av dokumentären *Continuim – the film*, där dansare filmades under sensommarens skapandeprocess av ett inställt dansverk. Resultatet blev en kort konstfilm om att befinna sig i en överklig verklighet, mitt i pandemin.

Samtliga planerade föreställningar och turnéer under våren ställdes in på grund av pandemin. Istället producerades digitala projekt, som *One on one* under våren med fortsättning under hösten i *One on one 2*. Under vårvintern 2021 skapade var och en av dansarna i Göteborgs-Operans Danskompani ett verk som visades för en enda person. Genom korta filmer kunde en större publik ta del av dessa unika möten. Sex månader senare fick några dansare och åskådare möjlighet att ses igen för ett samtal om den speciella upplevelsen från *One on one*. Dansupplevelserna satte djupa spår i både dansare och åskådare, och genom opera.se kunde fler ta del av deras reflektioner och se klipp från det tidigare mötet. Från 26 november till mitten av december publicerades totalt fem kortfilmer på gofilm.se som visade fortsättningen på vårens vackra och kraftfulla möten i *One on one 2*.

Som en del av Göteborgs dans- och teaterfestival 21–28 augusti spelades *Hurricane*, ett verk av koreografen och akrobaten Yoann Bourgeois. *Hurricane* hade världspremiär våren 2020 innan huset stängde för publik verksamhet. Nu togs verket upp igen plus att publiken bjöds in efter en av föreställningarna till ett samtal med koreografen Yoann Bourgeois, assisterande koreograf Marie Bourgeois, danschef Katrín Hall, några dansare med flera. Samtalsledare var Anna Karlander, koordinator Skapa Dans. Yoann Bourgeois fascinerar av fysik och naturkrafter och skapar sin danspoesi i nära samarbete med ingenjörer. För GöteborgsOperan hade Yoann Bourgeois och hans team konstruerat en avancerad mekanik där en sex meter hög lyftkran och en roterande platta förstärkte de fysikaliska krafterna. Det snurrande golvet symboliserar jordens rörelse, som fortsätter oberoende av vad vi människor gör och blottlägger vår sårbarhet. Det blir till en allmänmänsklig betraktelse över livets gång. Nu fick detta verk nypremiär i en förlängd version. *Hurricane* gick sedan mellan 28 september och 1 oktober vidare på

en efterlängtat och lyckad turné till Grénoble, Frankrike.

För barn i mellanstadieåldern spelades ett helt nytt dansverk, *Astronaut*. Under säsongen förvandlades klassrum och Lilla scenen till testlabb som gjorde kroppen redo för rymdresor och månpromenader. Koreografen Carl Olof Berg hade bland annat inspirerats av de krävande fysiska och mentala tester som kvinnliga piloter gjorde under 1960-talets rymdkapplöpning i USA. *Astronaut* fick världspremiär den 23 september och turnerade därefter som skolföreställning till klassrum i Göteborg.

Årets första stora danspremiär var världspremiären av *Unfold* den 30 oktober. *Unfold* var en delad danskväll som bestod av två dansverk; *Continuim* av Christine Gouzelis och Paul Blackman samt *SAABA* av Sharon Eyal.

I *Continuim* iscensätts livets cirkulära rörelse. Med hjälp av scenografin kan dansarna väva samman olika skeenden. *Continuim* utgår från människans förmåga att anpassa sig till ständigt nya förutsättningar. I en hyllning till skönhet, sårbarhet och förstörelse blir dansarna gång på gång avbrutna av tidens framfart. Med tiden som lekplats försöker vi göra om eller reda ut historien. Paul Blackman och Christine Gouzelis driver tillsammans kompaniet Jukstapoz i Aten och duons verk rymmer både allvar och lekfull

absurditet. *Continuum* är deras första verk för Göteborgs-Operans Danskompani. Verket skapades på Göteborgs-Operan redan hösten 2020, men världspremiären fick då flyttas fram på grund av pandemin.

Koreografen Sharon Eyal stil har konturer av en hypnotisk, pulserande kraft som snabbt känns igen. I sitt nya dansverk för GöteborgsOperans Danskompani, SAABA, samarbetar Sharon Eyal med Diors chefsdesigner Maria Grazia Chiuri, som står för kostymerna. De två har arbetat tillsammans flera gånger tidigare, framför allt i samband med Diors säsongsvisa modekollektioner. SAABA var redan före världspremiären inbokad för kommande gästspel i bland annat Paris, Ludwigshafen och Stockholm.

Även här bjöd danschef Katrín Hall in publiken till samtal tillsammans med några dansare.

Mellan 11 och 14 november var det dags för ytterligare en turné. *Ministeriet för olösta känslor* gästade Den Norske Opera & Ballett i Oslo där verkets koreograf, Jo Strømgren, är huskoreograf och har sin hemmascen tillsammans med sitt danskompani. Verket var en samproduktion mellan Jo Strømgren Kompani och Göteborgs-Operans Danskompani. Väl hemma igen spelades två uppskattade föreställningar i Västra Götaland – på Kulturrum Ale (Nödinge) 16 november och Stadsteatern Skövde kulturhus 17 november.

Digital dans

Digitala sändningar av dansverk från 2021 samt dansverk från tidigare år: *One on one* samt *One on one 2*, *Continuum – the film*, dokumentärfilm.

12 SONGS +

12 SONGS

SOLIST Ane Brun

DIRIGENT Hans Ek

KOREOGRAFI Kenneth Kvarnström

SCENOGRAFI Kenneth Kvarnström

KOSTYMDESIGN Astrid Olsson

LJUSDESIGN David Stokholm

LJUDDSIGN Joachim Bohäll

CONTEMPORARY DANCE

KOREOGRAFI OCH MUSIK Hofesh Shechter

SCENOGRAFI Mylla Ek

KOSTYMDESIGN Osnat Kelner och Hofesh Shechter

LJUSDESIGN Tom Visser

KOREOGRAFASSISTENTER Bruno Guillore,
Chris Evans, Attila Ronai

AU REVOIR

KOREOGRAFI Honji Wang och Sébastien Ramirez

KOREOGRAFASSISTENT Marco Di Nardo

KOMPOSITÖR Vincenzo Lamagna

SCENOGRAFI Pierre Dequivre

KOSTYMDESIGN AnnaMaria Di Mambro

LJUSDESIGN David Stokholm

VÄRLDSPREMIÄR/NYPREMIÄR 23 JANUARI 2021

- **INSTÄLLT**

INGER & ØYEN

VERK 1

KOREOGRAFI Johan Inger

VERK 2

KOREOGRAFI Alan Lucien Øyen

VÄRLDSPREMIÄR 31 MARS 2021 - **INSTÄLLT**

HURRICANE

KOREOGRAFI Yoann Bourgeois
 KOREOGRAFASSISTENT Marie Bourgeois
 SCENOGRAFI Yoann Bourgeois & C3 Sud-Est/
 Nicolas Picot
 KOSTYMDESIGN Sigolène Pétey
 TEKNISK LEDARE Albin Chavignon
 LJUSDESIGN David Stokholm
 NYPREMIÄR 21 AUGUSTI 2021

ASTRONAUT

KOREOGRAFI Carl Olof Berg
 SCENOGRAFI Carl Olof Berg
 KOSTYMDESIGN Maja Gunn
 LJUSDESIGN Carl Olof Berg
 KOMPOSITÖR Mariam Wallentin
 VÄRLDSPREMIÄR 23 SEPTEMBER

UNFOLD

CONTINUUM

KOREOGRAFI Christine Gouzelis och Paul Blackman

KOMPOSITÖR OCH LJUDDISIGNER Christos

Parapagidis

SCENOGRAFI Dimitri Nassiakos

KOSTYMDESIGN Malte Lübben

SAABA

KOREOGRAFI Sharon Eyal

MEDSKAPARE Gai Behar

KOREOGRAFIASSISTENT Rebecca Hytting

KOSTYMDESIGN Maria Grazia Chiuri för House of Dior

MUSIK Ori Lichtik

LJUDDISIGN Alon Cohen

VÄRLDSPREMIÄR 30 OKTOBER

MINISTERIET FÖR OLÖSTA KÄNSLOR

Turné Oslo 11-14 november samt Västra Götalands-regionen 16-17 november.

Se Regional verksamhet.

Regional verksamhet

2021 INLEDDES MED att GöteborgsOperan flyttade in i nya lokaler. Från och med 1 januari har den regionala verksamheten sin bas i Skövde Kulturhus. Samtliga av vårens föreställningar och konserter ställdes in, men närvaron i Skövde och övriga platser i regionen återupptogs under hösten.

Champagnetårar, berättelsen om operettkompositören Jaques Offenbachs liv, skulle spelats säsongen 2020/2021 men blev framflyttad till säsongen 2021/2022.

Först ut i september, när vi åter fick spela för publik, var den musikaliska berättelsen om två modiga pionjärer, Karin Boye och Barbro Hörberg. Båda föddes i Göteborg. Karin Boye år 1900, Barbro Hörberg drygt 30 år senare. Föreställningen, *Boye & Hörberg*, var ett nytt verk baserat på kvinnornas liv och dikter/sångtexter. Karin Boye verkade i en tid då kvinnor ofta skrev under pseudonym för att bli utgivna, men hon publicerade sin första diktsamling i sitt eget namn. Barbro Hörberg blev föregångare i sin tid då hon skrev musiklyrik om kvinnors vardagsrealism.

Föreställningen är skriven och gestaltad av musikalisten Ingahlill Wagelin. Pianisten Per Larsson har tillsammans med Ingahlill Wagelin valt ut tidigare tonsättningar. Han har även arrangerat dessa samt skrivit ny musik till flera av dikterna.

Boye & Hörberg hade premiär på Stadsteatern Skövde Kulturhus och gick sedan på turné till Vårgårda, Ljungstorp, Årås kvarn, Sätila, Berg, Bokenäs, Lerum, Uddevalla, Partille och Hjärtum för att i november avslutas med föreställningar på GöteborgsOperans Lilla scen.

I november turnerade dansverket *Ministeriet för olösta känslor* till Skövde Kulturhus och Nödinge. Dansverket är en smått absurd historia som koreograf Jo Strömgren skapat för GöteborgsOperans Danskompani, riktad till tonåringar och unga vuxna. Ministeriet för olösta känslor har dåligt med resurser men ett viktigt uppdrag. Pappershögarna växer, men ingen verkar kunna göra någonting åt dem. Dess ministrar har i uppdrag att lösa problem som ingen annan myndighet kan åtgärda – med dans. Detta var en repris från tidigare säsonger.

CHAMPAGNETÅRAR

MUSIK Jacques Offenbach

TEXT Mats-Arne Larsson

MUSIKALISK LEDNING Rut Pergament

REGI OCH BEARBETNING Åke Zetterström

SCENOGRAFI Thomas Johansson

KOSTYMDESIGN Irene Turegård

LJUSDESIGN Joakim Brink

PREMIÄR 12 SEPTEMBER 2020 – **INSTÄLLT**

Premiär var planerad på Skövdescenen. Därefter på turné i Västra Götaland, inkl. GöteborgsOperans Lilla scen.

BOYE & HÖRBERG

MUSIKALISK LEDNING, NYKOMPOSITION, MUSIK-

ARRANGEMANG OCH MUSIKURVAL Per Larsson

KONCEPT, MANUS OCH REGI Ingahlill Wagelin

REGI Louise Böregård

SCENOGRAFI Thomas Johansson

KOSTYMDESIGN Irene Turegård

LJUSDESIGN Joakim Brink

PREMIÄR 4 SEPTEMBER 2021

På turné i Västra Götaland, inkl. GöteborgsOperans Lilla scen.

MINISTERIET FÖR OLÖSTA KÄNSLOR

KOREOGRAFI OCH SCENOGRAFI Jo Strømgren

KOSTYMDESIGN Bregje van Balen

NYPREMIÄR 16 NOVEMBER 2021

På turné i Västra Götaland.

GöteborgsOperan Skapa

GÖTEBORGSOPERANS DELAKTIGHETSBASERADE VERKSAMHET, Skapa, har tre huvudfokus: barn och unga, tillgänglighet på alla fronter och ett intersektionellt perspektiv. Allt Skapa gör relaterar till något av dessa.

Inom Skapa ryms GöteborgsOperans samtliga konstformer, uppdelat i Skapa dans och Skapa opera/drama. Skapaverksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de koreografiska verk som danskompaniet arbetar med. Skapa opera/drama driver både löpande verksamhet, till exempel barn-, ungdoms- och skapakörer, och specifika projekt, både i och utanför operahuset. Arbetsmetoden bygger på nyfikenhet, medskapande och delaktighet. Skapa samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner.

När all publik verksamhet ställdes in i mars 2020 påverkades förstås även Skapas aktiviteter och deltagare. Under 2021 har planerade projekt och samarbeten kunnat återupptas i stor utsträckning. I en del fall har verksamheten bedrivits digitalt men efter sommaren har möten, föreställningar och andra aktiviteter även kunnat genomföras "IRL".

Skapadagar

I slutet av oktober var det äntligen dags för Skapadagar. Dessa återkommer normalt varje termin, men har inte kunnat genomföras sedan februari 2020. Under Skapadagar visas bredden i verksamheten och det finns möjlighet för besökarna att delta.

Under höstens dagar bjöds bland annat på gästspel av Cirkus Unik som engagerat ungdomar från hela Göteborg, Återskapa-föreställningen *Dilemma*, skapad och dansad av ungdomar, samt Skapakörens *Höstsonätter* som äntligen kunde framföras. Skapadagarna blev också en officiell avspark för det nya samarbetet mellan GöteborgsOperan och Rädda Barnen region Väst.

Barn och unga

Operan i skolan

Ett av årets mest omfattande projekt har varit *Operan i skolan*, en ny uppsökande verksamhet i workshopform med skräddarsydda program till alla från förskola till folkhögskola. Besöken utformas i samarbete mellan aktuell skola och Skapa och kan anpassas efter skolans/gruppernas inriktning. Även workshopens längd kan variera mellan cirka 30 och 90 minuter. Den kan innehålla repertoar ur olika operor och musikaler, samtal om kultur i samhället samt skolornas olika idéer om vad de vill göra. Mötet mellan artisterna och eleverna är lika mycket i fokus som själva konsten. Under året har 3 500 barn på 32 olika skolor fått besök av artister från GöteborgsOperan, både med dans, orkesterensembler och musikal. *Operan i skolan* är hittills en storligen uppskattad satsning som vi hoppas ska få fortsätta under lång tid.

Musik- och dansföreställningar

Genom att skapa nyskrivet material för en specifik målgrupp, och genom att turnera med det, vill Skapa bidra till att låta alla barn, oavsett bostadsort eller andra förutsättningar, upptäcka all slags scenkonst.

Rakel och Oraklet, GöteborgsOperans beställningsverk av en minimusikal för 6–8-åringar, hade premiär i oktober 2019. Under 2021 gjordes en filmversion av *Rakel och Oraklet* som visades på gofilm.se 22 augusti–5 september. Filmen kommer också att ingå i utbudet inom *Operan i skolan*.

Nästa nyskrivna verk för barn blir en opera, *Sandvargen*, baserad på Åsa Linds uppmärksammade böcker, med premiär hösten 2022. Skapandet och framtagandet av *Sandvargen* har gjorts under 2021, inklusive workshoppar med både sångare och musiker samt kontakt med olika grupper inom samarbetet med Rädda Barnen region Väst. Några av dessa grupper agerar referensgrupp till produktionen.

Dansföreställningen *Ministeriet för olösta känslor*, med målgrupp gymnasiet och unga vuxna, hade premiär 2019. Föreställningar var inplanerade våren 2021 men det var först i november som ett planerat gästspel på Den Norske

Opera & Ballet i Oslo kunde genomföras. Därefter gavs föreställningen på Ale Teater i Nödinge och på Stadsteatern i Skövde Kulturhus.

Astronaut är en ny dansföreställning för barn i mellanstadieåldern, om fysiska utmaningar, genus och rymdäventyr. *Astronaut* hade världspremiär 23 september 2021 och spelades i olika klassrum i Göteborg för drygt 600 elever. Föreställningen blev starkt efterfrågad och fortsätter turnera i Göteborg och Västra Götaland under 2022, inklusive spelningar på GöteborgsOperans Lilla scen. Ett skolmaterial medföljer skolföreställningarna med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. Varje vecka träffas sammanlagt 100 barn och unga i åldern 8–24 år, fördelade på barnkör, ungdomskör yngre och ungdomskör äldre. Under året har barnkören bland annat medverkat på Världens Barn-galan i SR P4 i september, vid nyinvigningen av Drottning Silvias barnsjukhus i okto-

ber och i föreställningen *Julglitter och operakaos*. Ungdomskören har sjungit på Hotell Eggers balkong både under våren 2021 och i början av december samma år.

Ungdomskören samarbetar sedan 2019 med kören Arctic Light i Norrbotten i det gemensamma projektet *Existens*. Deltagarna i de båda körerna skapar tillsammans med librettist och kompositör en föreställning från idé till scen. Under hösten var ungdomskören i Piteå och repeterade. Arbetet har fungerat bra trots pandemin. Det digitala samarbetet har visat på en naturlig och spännande utvecklingspotential i hur man kan jobba tillsammans trots stora geografiska avstånd. Våren 2022 framförs *Existens* både på GöteborgsOperans Stora scen och på Akustikum i Piteå.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter – även om möjligheterna till aktiviteter har varit begränsade även under 2021.

Återskapa är en fem dagar lång workshop där ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapar ett nytt verk. Alla ungdomar (13–21 år) som vill uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete är välkomna att söka. I augusti 2021 var dansen i fokus och en grupp ungdomar skapade dansverket *Dilemma*, som tar avstamp i *Ministeriet för olösta känslor*. *Dilemma* skapades under en enda vecka i augusti och spelades på Angereds Kulturhus. Föreställningen återkom under höstens Skapadagar.

Ett samarbete mellan Cirkus Unik och Skapa dans har gett en grupp barn i åldern 10–14 år möjlighet att träffa några av GöteborgsOperans dansare och utbyta träning i både cirkus och dans. Detta ömsesidiga lärande startade med danskompaniets produktion *Beyond* 2019 där bland annat element av akrobatik ingick. Under 2020 och 2021 har samarbetet fortsatt och Cirkus Uniks fördjupningsgrupp uppträdde på Lilla scenen under höstens Skapadagar. En fortsättning på samarbetet planeras.

Filter är en nyskapad föreställning för ungdomar i åldern 13–18 år, skapad av tre musikalartister/kompositörer i samarbete med den nya satsningen GöteborgsOperans Unga ambassadörer. Premiären fick skjutas upp på grund av pandemin, men under 2021 har en film spelats in. Föreställningen ska kombineras med workshopar i skolor, då

filmen kommer att visas, med fokus att på ungdomars villkor undersöka, spegla och belysa hur det är att vara tonåring i ett socialt mediebrus. Föreställningen behandlar också ämnet psykisk ohälsa. Arbetet har förberetts under 2020 och 2021 och *Filter* planeras ha premiär under 2023.

Fredagshäng är ett evenemang med syfte att sammanföra ungdomar mellan 13 och 25 år som tycker om att umgås till musik och dans. *Fredagshäng* arrangeras oftast under Skapadagar. Under 2021 har endast ett *Fredagshäng* kunnat genomföras, vilket gästades av spoken word-artisten Olivia Bergdahl och hade rubriken Artivism.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är Skapas gemensamma referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Projektet är en fortsättning på Skapa dans deltagarprojekt *Möt ministeriet*. Under året har gruppen haft träffar över Zoom, men under andra halvåret har även dessa träffar kunnat ske på plats på operan. Denna grupp är mycket involverad i flera aktiviteter, bland annat skapandet av *Filter* och arbetet med utveckling av och innehåll på nya Instagram-kontot @ungagoteborgsoperan, som lanserades hösten 2021.

Ungdomsbiennalen är ett långsiktigt samarbete med Göteborgs Stads Kulturskola, som startade i Angered och på GöteborgsOperan 2019. Ett av målen är att elever och operans medarbetare får mötas, ett annat är att GöteborgsOperan kan vara en arena för de ungdomar som gått i kulturskola länge och kanske tänker sig en framtid inom scenyrken. Under 2021 gjorde ungdomarna från Angered tillsammans med GöteborgsOperans Ungdomskör en film eftersom någon föreställning inte kunde genomföras på grund av pandemin. Arbetet fortsätter med en gemensam föreställning i februari 2022. Samtidigt pågår kontinuerligt samarbete där ungdomar får komma till GöteborgsOperan på besök, Skapa åker till ungdomarna där de är, projekt samplaneras och suddar ut gränser. GöteborgsOperans Ungdomskörer är också en del i samarbetet.

Tillgänglighet på alla fronter

Ett av Skapas tre fokusområden är att levandegöra arbetet kring tillgänglighet. Scenen ska vara allas, oavsett livserfarenheter eller funktionsvariationer. Olikhet berikar och Skapa har under året samarbetat med olika verksamheter i syftet att lyfta alla människors rätt till kultur.

Relaxed performance

Relaxed performance är en konsertform särskilt anpassad för publik som av olika anledningar tycker det är svårt att gå på en vanlig föreställning. Under 2021 kunde ingen *Relaxed performance* genomföras, men Skapa har varit inbjudna till en mängd konferenser, både digitala och IRL, för att berätta om *Relaxed performance* och Nätverket Universell Scenkonst. Många hör av sig från olika platser i landet och är nu, med Skapa och GöteborgsOperan som förebild, på gång att starta *Relaxed performance* på sina respektive scener.

Nätverket Universell Scenkonst

Skapa var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med funktionsvariationer. Nätverket vill skapa fler scenkonstupplevelser för och med målgruppen, hålla workshopar och utbildningar för artister och pedagoger och att stötta varandra i att fortsätta utveckla konst för och med alla. Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, Dansakademin, Kulturskolan Göteborg, Kulturlabbet, Spinn, Språng, Konstra, Move and mind och tillgänglighetskonsulent från Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen). Med anledning av operans engagemang har Skapa under året varit föredragshållare under ett antal evenemang gällande dessa frågor.

Intersektionellt perspektiv

Ett intersektionellt perspektiv innebär att Skapa vill blanda, korsbefrukta och hitta synergieffekter mellan olika grupper. Det ska finnas en medvetenhet om innanförskap/utanförskap, maktordning, vems historia vi väljer att berätta och på vilket sätt. Vi tror att ju fler olika människor och perspektiv som finns med, desto högre blir kvaliteten både på den scenkonst vi skapar och de möten vi är en del av.

Skapakören

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar med sång som intresse, har skapat multiscenkonstföreställningen *Höstsonätter*, som hade premiär under höstens Skapadagar. I föreställningen framförs existerande texter och sånger men också nyskrivet material som tagits fram

av deltagarna i kören, vars medlemmarna har ursprung i många olika länder. Kören består av cirka 60 personer med olika erfarenheter, som vill sjunga och arbeta sceniskt tillsammans.

Breddat folkbildande samarbete

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan.

Lärare ser på scenkonst

Under 2021 blev GöteborgsOperan genom Skapa ny part i kursen Lärare ser på scenkonst som sedan ett antal år drivs av Backa Teater och Göteborgs Stads kulturförvaltning. Kursen vänder sig till lärare i Göteborg med omnejd och ger verktyg i att stärka elevers möjlighet till att möta scenkonst, såväl i upplevelsen som i samtalet. Att uppleva konst är en demokratisk rättighet och ingår i skolans bildningsuppdrag. Hösten 2021 genomfördes ett första kurstillfälle på GöteborgsOperan då deltagarna såg dansföreställningen *Unfold*. Flera besök på operan kommer att ske inom varje kursomgång.

Rädda Barnen

Under 2021 inleddes ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. I samband med höstens Skapadagar besökte Rädda Barnens generalsekreterare Helena Thybell GöteborgsOperan för att träffa dem som arbetar med projekt inom samarbetet och vd Christina Björklund. Barn har rätt till kultur enligt Barnkonventionen, som numera är svensk lag. Samarbetet med Rädda Barnen ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet.

Dansare vill nå barn och unga i utsatta områden

GöteborgsOperans Danskompani har initierat en "diversity committee", där ett antal dansare utvecklar idéer för och med barn och unga i socioekonomiskt utsatta områden i Göteborg och övriga regionen. Dessa idéer går hand i hand med GöteborgsOperans och Skapas samarbete med Rädda Barnen region Väst, där vi kan medverka i och samverka kring fritidsaktiviteter för barn och unga som Rädda Barnen arrangerar i Hjällbo och Bergsjön. Grupper kommer också att besöka operahuset, inklusive se föreställningar.

Kvinnors röst

I samband med konserten *Kvinnors röst* i oktober, då vi firade 100 år med allmän rösträtt, arrangerade Skapa en temavecka med kringaktiviteter i form av föreställningar och samtal om scenkonst och demokrati på temat "Vad är du beredd att kämpa för idag?". Det var bland annat workshop med scenkonstkollektivet Bataljonen, utsnitt ur den nyskrivna musikalen *Frigga* samt samtal med och dikt-läsning av poeten Olivia Bergdahl. 400 elever från olika folkhögskolor i regionen kom till GöteborgsOperan under veckan. Elever lyssnade till konserten och fick svara på frågan "Vad är du beredd att kämpa för idag?". Under konserten medverkade 25 ungdomar på scen med sina egna tolkningar av denna fråga.

Verksamheten i sammandrag

TOTALT ANTAL BESÖKARE

	2021	2020	2019	2018	2017
Besökare scener och spelplatser	67 196	54 877	264 423	272 538	267 640
Besökare övriga aktiviteter	<u>9 598</u>	<u>11 320</u>	<u>35 817</u>	<u>34 303</u>	<u>32 994</u>
	76 794	66 197	300 240	306 841	300 634

SCENER OCH SPELPLATSER

	Antal förest.			Antal besökare			Beläggning per förest.		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Stora scenen	71	46	191	56 444	48 740	196 053	795	1 060	1 026
Lilla scenen	85	11	45	1 337	782	4 586	97	71	102
Skövdescenen	8	4	32	596	361	3 290	75	90	103
Konserter och övrigt	25	13	63	4 418	2 890	24 118	190	222	383
Turnéer i regionen	36	36	25	1 474	2 104	4 829	76	58	193
Internationella turnéer	<u>8</u>	<u>0</u>	<u>33</u>	<u>2 927</u>	<u>0</u>	<u>31 547</u>	<u>366</u>	<u>0</u>	<u>956</u>
	233	110	389	67 196	54 877	264 423	487	499	680

ANTAL BESÖKARE, ÖVRIGA AKTIVITETER

	2021	2020	2019	2018
Introduktioner och samtal	841	2 440	8 187	7 180
Guidningar	7	1 154	9 335	9 324
Skapa-verksamhet	4 659	1 907	2 572	1 947
Barn- och ungdomskörer (repetitioner)	2 318	3 619	4 048	5 414
Oliverskolan (endast 2019)	0	0	3 180	0
Övrigt (lunchmusik m m)	<u>1 773</u>	<u>2 200</u>	<u>8 495</u>	<u>10 438</u>
	9 598	11 320	35 817	34 303

OPERA – STORA SCENEN

Ragnarök	6	3 500	583	53 %
Tosca	7	6 055	865	88 %
Barberaren i Sevilla	<u>8</u>	<u>3 284</u>	<u>411</u>	<u>80 %</u>
	21	12 839	611	73 %

DANS – STORA SCENEN

Unfold (Continuim/SAABA)	7	5 101	729	73 %
Hurricane	<u>3</u>	<u>812</u>	<u>271</u>	<u>100 %</u>
	10	5 913	591	76 %

MUSIKAL – STORA SCENEN

Julglitter och operakaos	8	8 917	1 115	87 %
Kärlek skonar ingen	<u>29</u>	<u>27 436</u>	<u>946</u>	<u>75 %</u>
	37	36 353	983	78 %

KONSERTER OCH ÖVRIGT – STORA SCENEN

Grandi voci	1	478	478	43 %
Kvinnors röst	1	591	591	46 %
Var hälsad	<u>1</u>	<u>270</u>	<u>270</u>	<u>100 %</u>
	3	1 339	446	50 %

LILLA SCENEN

Boye & Hörberg	7	766	109	97 %
Pierrot lunaire	2	80	40	100 %
Skapadagar, Höstsonätter	5	420	84	64 %
One on one	<u>71</u>	<u>71</u>	<u>1</u>	<u>100 %</u>
	85	1 337	16	83 %

SKÖVDESCENEN

Ministeriet för olösta känslor	1	226	226	75 %
Boye & Hörberg	<u>7</u>	<u>370</u>	<u>53</u>	<u>81 %</u>
	8	596	75	79 %

KONserter och ÖVRIGA Aktiviteter

Filmvisning Ringen	6	256	43
Kammarkonsert	1	90	90
Kaffekantaten	2	100	50
Kulturkalaset	6	307	51
Genrep	10	3 665	367
	25	4 418	177

Turnéer i Regionen

Boye & Hörberg	10	757	76	71 %
Ministeriet för olösta känslor	1	79	79	40 %
Astronaut	25	638	26	57 %
	36	1 474	41	62 %

Internationella Turnéer

Hurricane (Grenoble, Frankrike)	4	2 136	534	65 %
Ministeriet för olösta känslor (Oslo, Norge)	4	791	198	69 %
	8	2 927	366	66 %

Digitala Visningar på Opera.se

	Antal föreställningar/produktioner	Totalt antal unika visningar
Dans, opera, konserter, kammarkonserter, Spotlight, På parkett med mera	86	65 434
	86	65 434

Möten med publiken

HELHETSUPPLEVELSEN ÄR VIKTIG, från att besökarna öppnar dörren till foajén, kanske går till restaurangen, till att de ser föreställningen. Ett gott bemötande där alla besökare känner sig sedda och välkomna är självklart. Operahuset ska kännas som en naturlig mötesplats där aktiviteter som öppet hus och introduktioner lockar till deltagande. Ytterligare sätt att nå publiken är att kontinuerligt utveckla digitala och sociala medier.

Första hälften av 2021 präglades av inställda föreställningar och osäkerhet om framtiden. Men våren innehöll även väntan och längtan om att få träffa publiken, att tillsammans få bli berörda och njuta av musikens och dansens kraft. I augusti började restriktionerna lätta och 270 besökare per föreställning fick släppas in i stora salongen. Från slutet av september fick kunden salongen återigen fyllas. Den 1 december infördes krav på vaccinationsbevis och legitimation. Tre veckor senare kom nytt direktiv om max 500 personer i publiken.

Digitala möten med publiken

Våren 2021 fortsatte mötena med publiken att ske via digitala föreställningar och konserter samt specialproducerade digitala inslag. Det mesta lades ut på opera.se, andra kanaler var Facebook, Instagram med mera. Vissa inslag var möjliga att se vid något enstaka tillfälle, andra låg kvar längre. De flesta sändningar var kostnadsfria.

Av operaproduktioner och konserter bjöds på både repris och nyinspelade eller livesända konserter. Som exempel kan nämnas *Siegfried*, den tredje delen av Wagners *Nibelungens ring*, som spelats in liksom de två första delarna, allt för att möjliggöra senare sändning samt visning i anslutning till den avslutande delen *Ragnarök* (läs mer under Opera). *Siegfried* låg kvar under några dagar på

opera.se. Innan livepremiären av *Ragnarök* sändes de tre första delarna på Chalmersbiografen RunAn samt på biograf Odeon i Skövde.

På parkett var en serie program från Stora scenen där uppträdanden med allt från musikal och visor till åttahändigt piano livesändes. Även ett tiotal kammarkonserter sändes samt åtta tillfällen med solister som presenterade sig via sång/arior. Ytterligare exempel var en livesändning av konserten *Var hälsad* i augusti samt fem *One on one*, möten mellan en dansare och en (1) person som publik.

Under 2021 släpptes några nya koncept för att hålla kontakt med publiken, som *Känslogram*, *Scenkrysset* samt önskade arior i konserten *Var hälsad*. I *Känslogram* kunde man skicka en digital hälsning till någon som behövde hopp eller kanske tröst. *Scenkrysset* bjöd på musikaliska klurigheter och till konserten *Var hälsad* kunde publiken i förväg rösta på vilka arior de ville höra på konserten. Konserten spelades både live och sändes digitalt.

Under 2021 fortsatte även det nya digitala programmet *Spotlight*, som är en musikalisk intervjuserie med en av GöteborgsOperans operasolister som programledare. Samtal om drömmar och mål, kvinnlig rösträtt 100 år, ögonblickets magi samt att verka i det oförutsägbara spelades in på Lilla scenen som studio med gäster och medarbetare från huset. Musikaliska inslag blandades med aktuella ämnen.

Det totala antalet unika visningar på opera.se och GO-film uppgick under året till drygt 65 400, en siffra där de som sett inslag på exempelvis Facebook inte är inräknade.

Utöver detta har det gjorts kortare filmer till diverse projekt och sändningar. För att genomföra – och fortsatt ställa om – till digitala sändningar har det varit ett intensivt samarbete mellan avdelningarna för bild-, ljus-, ljud- och scenteknik och medverkande sångsolister, dansare, musiker, musikalartister samt inbjudna gäster. Då studiomiljön var ny för många av GöteborgsOperans artister att uppträda i, var det en omställningsprocess i sättet

att arbeta med framförandet. Responsen på att delta i live- och streamingsändningar blev mycket positiv från de medverkande konstnärerna och gästerna, ett arbetssätt som kommer fortsätta som en kompletterande del av verksamheten och möten med publiken.

I besökarnas tjänst

Publikens första kontakt vid besök – foajépersonalen

När publiken kommer till GöteborgsOperan för att se en föreställning tas de emot av värdarna. De möter publiken i många situationer, till exempel vid sjukdomsfall. Värdarna har obligatorisk utbildning i HLR (hjärt-lungräddning) och tränar kontinuerligt, både rent mekaniskt och ibland med iscensatta situationer. De kunskaperna har behövts med ett livräddande resultat genom åren vid hjärtstopp, men även vid andra insjuknanden. I foajéns biljettkassa, Operashop, café, barer, restaurang och garderober arbetar personal som också är bland de första som besökarna möter.

All foajépersonal utbildas kontinuerligt i både bemötande och tillgänglighet. Det är en viktig del av kontakten och professionaliteten gentemot publik och besökare. Utöver detta har personal genomgått RUS-utbildning (kurs i ansvarsfull alkoholservering).

Övningar för utrymning av salong och foajé vid brand eller annan fara sker vid flera tillfällen varje år. Foajépersonalen tränas i simulerade situationer för att kunna agera vid verklig händelse.

2021 inleddes med stängda salonger och inga föreställningar, men från och med augusti öppnade vi upp successivt. I november presenterade regeringen förslaget om att vaccinationsbevis (och legitimation) behövdes för att kunna fortsätta spela för full salong, vilket GöteborgsOperan tillämpade från 1 december. Det blev en extra utmaning för värdarna att kontrollera även detta, att förklara för ovaccinerade varför de inte släpptes in och även lösa tekniska hinder som många besökare stötte på när deras vaccinationsbevis var för gamla och behövde aktualiseras.

Guidade turer

Guidningarna på GöteborgsOperan är mycket populära med närmare 9 000 besökare per år varav drygt hälften

är barn. Det ges både öppna turer och för ett stort antal bokade grupper. På sommaren brukar det arrangeras sommarguidningar några dagar i veckan. Förutom de ordinarie guidningarna anordnar GöteborgsOperan olika temaguidningar som exempelvis visningar på de tekniska avdelningarna.

Samtliga guidade turer ställdes in under 2021 på grund av coronapandemin.

Tillgänglighet och hjälpmedel

GöteborgsOperan ska möta sin publik med hög kvalitet på service, kunskap och bemötande och verka för en bred tillgänglighet. Verksamheten ska anpassas så att föreställningarna är tillgängliga för alla. Personer med funktionsvariationer ska få hjälp med att på ett flexibelt och individanpassat sätt få förutsättningar för en bra upplevelse.

Besökare kan förbereda sitt besök via tillgänglighetsdatabasen, TDB, som finns länkad från opera.se.

Orienteringstavlor finns uppsatta i foajén och man är välkommen att före sitt besök kontakta bokningen för att få mer information eller tala om vilka behov av tillgänglighet man har.

För rullstolsburna finns särskilda platser på parkett. Den som har nedsatt hörsel kan låna hörslinga. För personer med synnedsättning syntolkas vissa föreställningar. Under 2021 var det planerat syntolkning vid en föreställning i januari, men även den fick ställas in.

Textmaskin med svensk och engelsk text används vid alla operor och musikaler, oavsett vilket språk som föreställningen framförs på. Handlingen finns i lättläst version på webbplatsen opera.se i anslutning till premiärdatumet.

Webbplatsen opera.se är strukturerad så att den som önskar kan få sidorna upplästa av vedertagna talsyntesmjukvaror och finns även i engelsk version.

Operashopen erbjuder fantasi och kunskap

Operashopen är fylld av lekfull fantasi och fördjupande kunskap. Alla produkter har anknytning till musik och teater. Här hittar man presenter för alla åldrar som nothäften, faktaböcker och barnböcker, masker, spel och utklädningskläder, champagneglas och unika bordsdukar, kuddfodral och kassar sydda av de stora veporna på operans fasad.

Restaurang, café och bar

GöteborgsOperans restaurang serverar mat och dryck i samband med föreställningar samt lunch. Dessutom ordnas skraddarsydda företagsarrangemang, uthyrningar och event. Därutöver serveras personalmat för de anställda.

Onsdagar är köttfri dag både för lunchgäster och i personalmatsalen. Restaurangen har en "Gröna Menyn", med vegetariska rätter genom hela trerättersmenyn. Menyn i restaurangen byts varannan månad och ska tilltala en stor bredd av besökare. Caféerna har ett växlande utbud av smörgåsar och bakverk.

Ett viktigt förhållningssätt är att hålla en mycket hög nivå på bemötande och service. Restaurangens personal har stor kännedom om till exempel matallergier och annan matintolerans och kunskaperna uppdateras ständigt. Restaurangen är miljömärkt med Svanen, är med i nätverket Hållbara restauranger och är en del av Fairtrade Region.

Då samtliga föreställningar var fortsatt inställda under första halvan av 2021, var även restaurangen var stängd för servering. I augusti öppnades restaurangen, först för lunch och senare även för servering när föreställningarna kom igång igen med större antal i publiken. Sommarverandan höll dock stängt hela denna sommar.

Nytt från och med hösten var att gästerna kunde förhandsboka digitalt vad de önskade från caféet.

Inför föreställningar

Introduktioner till föreställningar

Introduktionerna äger rum på Lilla scen en timma före opera- och dansföreställningar. De kostar inget extra; biljetten gäller som inträde. Introduktionerna brukar vara välbesökta och de är en uppskattad möjlighet för publiken att lära känna föreställningen och få en djupare inblick i handling och bakgrund. Under ett genomsnittligt år brukar omkring 15 procent av gästerna ta sig tid att gå på introduktionen. Genomsnittet ligger på cirka 160 besökare på operaintroduktioner och 80 vid dansintroduktioner. Antalet besökare under 2021 kan inte jämföras med genomsnittet eftersom så få föreställningar har getts under året. Under hösten 2021 lades introduktionerna upp digitalt på opera.se istället för att äga rum fysiskt. De digitala introduktionerna till *Unfold* och *Ragnarök* hade cirka 1 200 respektive 3 000 visningar.

Kontakt med danspubliken

Danskompaniet fortsätter att bjuda in danspubliken till samtal, introduktioner och öppna repetitioner. 2021 blev det två tillfällen, ett efter nypremieren av dansverket *Hurricane* den 21 augusti samt ett samtal efter verket *Unfold* den 27 november.

Danskompaniet har även fysiska introduktioner, som hålls utvalda dagar och med begränsat antal platser – dock inte under 2021.

Samtal vid premiärer

Inför premiärer av opera- och musikalproduktioner arrangeras öppna samtal med GöteborgsOperans dramaturg som moderator. Teamen för den aktuella produktionen, solister samt gäster med anknytning till föreställningens teman bjuds in, och här diskuteras både uppsättningens frågeställningar och relevanta samtidsfrågor. Inbjudna gäster och sakkunniga kan till exempel vara psykologer, språkforskare, författare eller solister som medverkat i en tidigare uppsättning av verket. Samtalen varvas med musikaliska inslag av några medverkande solister samt ackompanjatör vid flygeln. Dessa samtal hålls på Lilla scenen och är mycket uppskattade av publiken, dels för de ibland oväntade och intressanta ämnen som berörs, dels för att de ger djupare kunskap om uppsätt-

ningen och verket som sådant. Då teamen är från olika länder hålls samtalen ofta på engelska. Samtalen spelas in och läggs upp på opera.se.

2021 genomfördes två samtal – inför premiärerna av musikalen *Kärlek skonar ingen* samt operan *Ragnarök*. Det var även introduktioner/föreläsningar inför premiären av filmvisningen av de tre första delarna av Wagners Ringen, en på Chalmers och en i Skövde på biografen Odeon.

Föreställningsprogram

Till varje föreställning finns ett unikt program. I programmet kan man förutom handling och biografier ta del av regissörens tankar, låta dirigenten guida genom musiken och ta del av fördjupningar i uppsättningens tema. Föreställningsprogrammen finns att köpa i Operashopen eller i foajén. Besökarna kan också välja att förbeställa programmet.

På grund av pandemin har möjligheten att teckna en programprenumeration pausats.

Säsongsprogram

GöteborgsOperans repertoar presenteras i ett tryckt säsongsprogram. Det finns att hämta utan kostnad i foajén. All information om respektive uppsättning finns också på opera.se, där det även finns en lättläst version av handlingen för operor och musikaler.

Tidningen Birgit

Tidningen Birgit är GöteborgsOperans publiktidning. Tidningen är uppkallad efter operans gudmor Birgit Nilsson och kommer ut tre gånger per år. Tidningen finns tillgänglig för alla besökare i foajéerna i Göteborg och Skövde samt i digital form på webbplatsen. Tidningens fokus är att berätta om det som händer bakom kulisserna, bland annat genom att kika in i ateljéer och verkstäder och träffa de som jobbar bakom scenen.

Under 2021 utkom inte Tidningen Birgit på grund av pandemin, men utgivningen planeras att återupptas när läget är stabilt igen.

Aktiviteter med fri entré

GöteborgsOperan erbjuder konserter, föreställningar och andra event med fri entré för att öka möjligheten för fler att få ta del av utbudet. 2021 kan inte jämföras med tidigare år, men totalt hann drygt 2 600 personer delta i samtal, introduktioner, lunchmusik med mera, med fri entré hösten 2021 (Skapas aktiviteter är inte inkluderade).

Kammarkonserter och lördagskonserter

Kammarkonserten (tidigare foajékonserterna) är i det mindre formatet och presenteras oftast på lördagar vid lunchtid. Musiker och sångare från GöteborgsOperan, ibland med gäster, konserterar med varierande program och genrer. Kammarkonserten, som har fri entré, är mycket välbesökta. Antalet sittplatser fylls snabbt och även balkonger och del av trapporna i foajén tas i anspråk av publiken. Även lördagskonserterna i Skövde har fri entré.

2021 framfördes en kammarkonsert och resten spelades in. Det blev ett tiotal filmade konserter som lades upp på opera.se. I Skövde framfördes inga lördagskonserter detta år.

Nå nya och gamla målgrupper

Kunden i fokus

"Kunden i fokus" är ett större strategiskt projekt som pågått de senaste åren. Kunden i fokus-projektet syftar till att bättre kunna ta hand om och behålla de befintliga besökarna samt locka fler nya besökare över tröskeln. Ambitionen är att erbjuda en sammanhållen, inspirerande upplevelse – både före, under och efter besöket i huset. För att göra detta krävs en helhetssyn på hela resan, från besökarens första kontakt till dagarna efter avslutat besök.

Projektets två första delar, nya opera.se-plattformen samt nytt biljettsystem, var först ut. Dessa lanserades i januari respektive februari 2021. Implementeringen av den sista delen, ett så kallat marketing automation-system har startat under hösten 2021.

Framtida publik

Under 2021 togs ett antal strategiska områden fram, varav framtida publik var ett. Arbetet med strategier för att nå ny publik har inletts under hösten 2021. En av nycklarna är att använda musikalen *Kärlek skonar ingen* med sånger av artisten Håkan Hellström. Hösten 2021 har även förberedelser gjorts för *GO club*, en ny form av möten och musik/uppträdanden på Lilla scenen. Musik som kanske inte i vanliga fall framförs på operans scener kombineras här med gäster, mat etc. Konceptet testades på en provpublik i oktober och beräknas ha premiär i februari 2022.

Nya opera.se

Under 2021 lanserades webbplatsen opera.se med ett nytt utseende och innehåll. Syftet är att den ska bidra till att GöteborgsOperan upplevs relevant och lättåtkomlig för en bred målgrupp, väcka intresse för operans alla slags föreställningar och aktiviteter samt öka engagemang, försäljning och antalet nöjda besökare. Med en moderniserad webbplattform är det även enklare att integrera system för biljettköp och bokning av bord i restaurangen, som står för en betydande del av GöteborgsOperans intäkter. Dessutom linjerar både den visuella designen och användarvänligheten på nya opera.se bättre med GöteborgsOperans grafiska profil som implementerades 2017. Uppdateringen handlade bland annat om säkerhet, mottagarens förväntningar på digitala tjänster samt lagkrav vad gäller tillgänglighet och GDPR för offentliga institutioner. Lagens krav på tillgänglighet till digital offentlig service är att den ska vara tillgänglig för alla oavsett permanent eller tillfällig funktionsvariation. Till exempel ska sidan kunna läsas upp för den som ser sämre och man ska kunna navigera enbart med tangentbordet.

Nya opera.se och dess tillgänglighet uppmärksammades kort efter lanseringen med guld i Umbraco Awards i kategorin "Umbraco Award for Best Designed Site". Opera.se togs fram i samarbete med Knowit Experience och fick vi omnämningen som att opera.se har en kreativ frihet med ett inspirerande innehåll samt att den är inkluderande och tillgänglig. Juryns motivering: "Well designed and easy to navigate. Excellent visual design to showcase performances and exhibits. We love the UX on this site as it simply does what it should do; excite and engage."

Besök på opera.se 2021

Antalet besökare på opera.se under 2021 har minskat jämfört med tidigare år. Fortsatt inställda föreställningar under delar av året är en avgörande orsak. I och med nya webbplatsen som lanserades i februari 2021, blev samtyckesbalken tydligare för kund att kunna välja bort kakor. Detta tros också vara en bidragande faktor till lägre siffror. Fler besökare kan ha valt bort kakor där analysdelen ingår och därmed räknas inte deras besök i statistiken.

opera.se	2021	2020	% förändr.
Besök till opera.se (sessioner)	576 822	925 093	-38 %
Nya användare	363 273	564 736	-36 %
Antal sidvisningar	1 757 281	2 376 292	-26 %
Sidor per besök (session)	3,37	2,57	31 %
Besökslängd i genomsnitt	02:54	02:24	21 %

Engagemang på sociala medier

Antalet följare på Facebook, Instagram och Twitter har fortsatt att öka under 2021. Den största ökningen skedde på det nystartade Instagram-kontot @goteborgsoperansdanskompagni som ökat med närmare 4 400 följare. GöteborgsOperans närvaro på Instagram utökades med ett nytt konto, @ungagoteborgsoperan, för att ge husets unga en röst och nå fler. Under året lanserade Instagram videoformatet Reels. Maxantalet vi nådde med en reel var 29 200 personer på danskompagniets konto och 19 600 på huvudkontot. Bästa posten på Facebook var reklamfilmen för *Kärlek skonar ingen* som nådde över 78 800 personer organiskt.

Digitalt Nyhetsbrev

Information om föreställningar, erbjudanden och aktiviteter skickas ut via GöteborgsOperans digitala Nyhetsbrev. Trots pandemi och inställd publik verksamhet har intresset för GöteborgsOperan ökat. Vid årets slut var drygt 41 400 prenumeranter på Nyhetsbrevet, en ökning med 4,7 procent jämfört med föregående år. Förfrågan om att prenumerera på nyhetsbrevet kommer när man

besöker webbplatsen opera.se, samt vid GDPR-förfrågningar (hantering av personuppgifter) och vid inskrivning på Studentlistan. Det finns också möjlighet att anmäla sig till Nyhetsbrevet via de digitala inför och tack för besökets-utskick som går till alla som köpt biljett till en föreställning.

Abonnemang

Säsongen 2020/2021 tvingade pandemin oss att flera gånger boka om abonnenters biljetter, för att till slut avboka allt. Med anledning av det fortsatt osäkra läget gällande publikrestriktioner togs beslutet att löpande släppa biljetter till några månader i taget. Det innebär att abonnemangen säsongen 2021/2022 pausades.

Under pausen har GöteborgsOperan erbjudit tidigare abonnenter ett nytt sätt att fortsätta vara trogen besökare med ett så kallat stamgästkort. 2021/2022 blev alltså en säsong utan några abonnemang och kan därför inte jämföras med tidigare säsonger/år.

Erbjudanden till studenter

GöteborgsOperan medverkar två gånger per år vid terminsstarten för studenter vid Göteborgs universitet och Chalmers, vid olika välkomstaktiviteter och möten där operan presenteras. Studenterna kan anmäla sig till Studentlistan varje säsong. Detta år kunde dock inga träffar ske.

GöteborgsOperan samarbetar också med Mecenat, ett medlemskort med studentrabatter. Innehavare av Mecenatkort betalar 75 procent av biljettpriset.

Ombud sprider information

GöteborgsOperan har drygt 120 ombud. Ombuden är av stor betydelse då de hjälper till att sprida information om allt som händer i operahuset till grupper som kanske inte hade kommit i kontakt med GöteborgsOperan annars. Ett ombud bokar bland annat biljetter till intresserade i sitt nätverk. Som ombud erhålls olika förmåner, som rabatterade biljetter efter ett visst antal bokade, möjlighet att boka biljetter före ordinarie biljettsläpp och möjlighet att efter särskild inbjudan se generalrepetitioner.

Att vara ombud är också en möjlighet för den som är intresserad av scenkonst att få en plattform att verka utifrån. För ombuden arrangeras samtal inför nya uppsättningar, där de får djupare kunskap om de olika verken och uppsättningarna. GöteborgsOperan arrangerar även den årliga ombudsträffen med till exempel medarbetare som berättar om sin yrkesroll och sitt yrkeskunnande.

2021 har inga ombudsträffar arrangerats.

Tre vänföreningar

GöteborgsOperan har tre fristående, aktiva vänföreningar; GöteborgsOperans Vänner med nästan 400 medlemmar, Danskompaniets Vänner med 170 medlemmar samt TeaterVännerna i Skaraborg med 300 medlemmar.

Medlemmarna på operasidan erbjuds bland annat föreläsningar med fördjupning av verken, opera- och musikalresor samt träffar med till exempel någon solist och andra medarbetare. Medlemmarna erbjuds även rabatterade biljetter vid några tillfällen per år.

Danskompaniets Vänner får genom sitt medlemskap bland annat träffa dansare, koreografer och scenografer, besöka repetitioner samt åka på resor för att se andra dansföreställningar.

TeaterVännerna i Skaraborg ordnar evenemang med olika artister ungefär en gång i månaden. I samband med GöteborgsOperans regionala produktioner i Skövde Kulturhus genomförs oftast specialintroduktioner för medlemmarna. Flera av föreningens medlemmar arbetar ideellt som värdar vid de regionala föreställningarna i Skövde Kulturhus.

Representanter från GöteborgsOperan sitter i respektive vänförenings styrelse; ansvarig interninformation i GöteborgsOperans Vänner styrelse, danskoordinator och ansvarig Skapa dans i Danskompaniets Vänner styrelse och marknadskoordinator för regionen i TeaterVännerna i Skaraborgs styrelse. Under pandemiåren har styrelserna träffats digitalt och arbetet med vänföreningarna har fortsatt. Kontakt med medlemmarna har hållits via epost och andra utskick och hösten 2021, när föreställningarna öppnade upp, hölls några evenemang med de olika vänföreningarna.

GöteborgsOperan och omvärlden

Om GöteborgsOperan i medierna

Även 2021 blev ett mycket annorlunda år av mediebevakning för GöteborgsOperan. Gradvis fick operan spela för publik igen efter sommaren, med det medieintresse som likt ett "normalår" följer det sceniska: pressträffar, förhandsartiklar och inslag i radio och tv, intervjuer och porträtt. Och granskningar, samt svenska och internationella recensioner.

Lägg till all bevakning som rört pandemisituationen för bolaget och för publiken: Förändrade restriktioner, konsekvenser för ekonomin, nya biljettsläpp och rutiner, införande av vaccinationsbevis etc.

Vd Christina Björklund tillhörde de personer kultureddaktionerna lokalt och nationellt omedelbart ville intervjua efter varje nytt större besked från regeringen och/eller Folkhälsomyndigheten.

Generellt kan sägas att GöteborgsOperan omnämnts positivt, som "ansvarsfulla" i medierna. Över 30 artiklar bara under januari-mars uppmärksammade operans fortsatta digitala omställning, och bolaget ansågs ha tagit ansvar för att på ett kreativt sätt fortsatt erbjuda kultur under pandemin.

Några nedslag medieåret 2021:

GöteborgsOperan inledde året med fortsatta digitala sändningar där det covidsäkrade dansprojektet *One on one*, med 31 inspelade kortfilmer, fick rejäl uppmärksamhet. Avslöjandet i februari av vilka som skulle spela huvudrollerna i höstens musikal *Kärlek skonar ingen*, med Håkan Hellström bland upphovspersonerna, fick stort genomslag i alla typer av medier på nationell nivå. *Kärlek skonar ingen* gjorde att GöteborgsOperan nådde nya målgrupper – mer kvällspress och nöjestidningar och -sajter än normalt.

I februari sände SVT dansverket *Skid* av Damien Jalet (SVT Play i efterhand). SVT sände även serien *Hjälp, jag ska gå på opera*, där GöteborgsOperan var "värd" i ett av avsnitten – med fokus på operans slagverkare och ett covidsäkrat utsnitt ur *Tosca* specialgjort för SVT.

Den 13 mars, nästan på dagen ett år efter att GöteborgsOperan stängdes för publik verksamhet, publicera-

de GP ett långt reportage "inifrån huset", med intervjuer med sångare, dansare, de konstnärliga cheferna Katrín Hall och Henning Ruhe samt vd Christina Björklund.

Bland GöteborgsOperans digitala sändningar var intresset naturligt nog högst för *Siegfried*, tredje delen i Ringen-cykeln, helgen 26-28 mars. Sändningen fick förväntat stor nationell och internationell uppmärksamhet i medierna, framför allt i form av recensioner.

Nyheter kring operans nya produktionscenter/magasin på Hisingen, och att vi passade på att återbruka och renovera 1 300 salongsstolar, gav eko i medier som GöteborgsOperan normalt inte når.

Före sommaruppehållet uppmärksammades säsongsprogrammet 2021/2022, återöppnandet för publik och biljettsläpp.

Den 9 augusti medverkade ensemblen i *Kärlek skonar ingen* som avslutningsnummer i Lotta på Liseberg i direktsändning i TV4. Öppnandet i augusti fokuserade på biljettrusning till ett begränsat antal biljetter och övergick till "heta premiärer i höst". Sveriges Radio P2 besökte *Barberaren i Sevilla* samma kväll som publikrestriktionerna hävdes.

Bland höstens produktioner sticker tre ut i medieintresse:

Kerstin Avemo ensam på Lilla scen, med begränsat publikantal, i två föreställningar av *Pierrot lunaire*, gav bländade recensioner.

Kärlek skonar ingen, med världspremiär 9 oktober, fick ett unikt nationellt mediegenomslag: förhandsartiklar, stor pressvisning med efterföljande inslag i tv, radio och press, krönikor, porträtt, intervjuer, röda-mattan-fotografier och rapporter till och med inifrån premiärfesten via sociala medier-konton som media rewritade. Intresset toppade runt premiären, men höll i sig fram till medias

nyårssummeringar av "nöjesåret 2021". Inkluderas recensioner hittar man drygt 500 artiklar/träffar i mediearkivet Retriever för musiken under 2021 – sannolikt det största medieintresset för en enskild GöteborgsOpera-produktion under det senaste decenniet.

Och så Wagner såklart. Den fjärde och avslutande Ringen-delen *Ragnarök* med premiär 5 december, gav ett förväntat stort nationellt och internationellt genomslag.

I november rapporterade SVT om det rekordstora intresset för tre körtjänster i basstämman. Inslaget från audition visades nationellt i Kulturnyheter och i Rapport och regionalt i SVT Väst och gav en mycket positiv bild av GöteborgsOperan som arbetsplats och husets position internationellt.

Tidskriften Opus publicerade ett stort reportage med rubriken "En aria för klimatet" där GöteborgsOperan uppmärksammades för satsningen på hållbar scenkonst i Ringen-projektet.

Att Claes Eriksson från Galenskaparna ska regissera operan *Viva la mamma* i maj 2022, ledde till kortare TT-artiklar, lång intervju i GP och studiointervju i Nyhetsmorgon i TV4.

Införande av vaccinationsbevis samt nya restriktioner (återigen begränsat publikantal) i december genererade vd-intervjuer i lokala och nationella medier. Dessutom porträtterades konstnärliga chefen Henning Ruhe stort i Dagens Nyheter under mellandagarna och vd Christina Björklund intog plats 45 i Göteborgs-Postens årliga "maktlista" över Göteborgs 100 mäktigaste personer.

Priser och utmärkelser

De senaste åren har GöteborgsOperan kammat hem en rad prestigefyllda priser, bland annat två guld i Svenska Designpriset (varav ett Juryns pris) 2017 och året därpå ytterligare ett guld för Jesper Walderstens uppmärksammade affischserie *Nibelungens ring*. 2019 vann vi Publishingpriset (guld) för säsongsprogrammet och 2020 vann GöteborgsOperan guld i Svenska Designpriset i kategorin "Foto".

2021 var GöteborgsOperan nominerad till Svenska Designpriset i flera kategorier, varav vi vann silver i kategorin Bildkommunikation/foto. Priset var för bildserien (spelår 21/22) där dansare, sångare och musiker är i grundelementet eld. Fotona används i kommunikation kring spelåret och syns i tryckta enheter, på digitala plattformar.

mar samt i operahuset. Svenska Designpriset är en tävling i grafisk kommunikation vars målsättning är att främja och utveckla svensk grafisk design.

Nya opera.se och dess tillgänglighet uppmärksammades kort efter lanseringen med att GöteborgsOperan vann guld i Umbraco Awards i kategorin "Umbraco Award for Best Designed Site" (se Nya opera.se).

Vad tycker besökarna?

GöteborgsOperan inhämtar kunskap om sin publik via olika typer av undersökningar: SOM-institutets årliga undersökning Väst-SOM (Samhälle, Opinion, Medier), kundundersökningar som genomförs via telefon och webb av

en extern part samt kortare publikuppföljning efter varje föreställning.

I februari 2021 gjordes en enkät om hur tidigare besökare såg på framtiden efter nästan ett års nedstängning på grund av pandemin. Resultatet visade på en stark längtan efter att besöka operan samtidigt som det fanns önskemål om att få information om hur återöppningen skulle hanteras.

När besökarna återkom i september fortsatte kundnöjdhetsmätningarna efter varje föreställning. Den säsongsbaserade undersökningen för 2021/22, då besökare intervjuas om upplevelsen inför och under besöket, inleds också.

GöteborgsOperan som samhällsaktör

Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt

Folkbildning och kultur i samverkan

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Samarbeten sker även med flera kulturskolor, där Angereds kulturskola och Ungdomsbiennalen är en betydande del. Under 2021 har ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst startat, med syfte att nå nya målgrupper av barn och ungdomar som sällan ses i operahuset.

Mentorer, praktikanter och lärlingar

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School.

Med HSM har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

Kostymateljén och verkstäderna har tagit emot lärlingar och praktikanter från hantverksskolan i Leksand och Nordiska Skräddarskolan i Uddevalla. Under 2021 har vi även haft praktikanter på kostym från Tillskärarakademin i Göteborg samt lärling/praktikanter på mask- och peruk från Hantverksprogrammet till maskör i Leksand samt Göteborgs Frisörskola.

Sponsorer

GöteborgsOperans sponsorsamarbeten har som mål att vara hållbara och långsiktiga. Innehållet i avtalen skräd-

darsys efter de behov och önskemål som företagen har i rollen som sponsor till GöteborgsOperan. Förutom större företagsarrangemang och besök på föreställningar kan det handla om nätverksträffar, företagskonferenser, specialguidningar och andra aktiviteter.

Under 2021 har GöteborgsOperan arbetat på att behålla de goda relationerna med befintliga sponsorer samt undersöka möjligheten till nya sponsorer och områden. Förutom inbjudningar till alla premiärer under hösten har det välkomnats till olika träffar och aktiviteter. I oktober hade vi en middag för några sponsorer före konserten *Kvinnors röst*, där temat var digital innovation/framtidens scenkonst via skärm. Senare i samma månad deltog GöteborgsOperans solist och hovsångerska Katarina Karnéus när Göteborgs Hamn firade 400-årsjubileum på Chalmerska villan. Vid ett tillfälle bjöds Västra Götalandsregionen, sponsorer och potentiella sponsorer in till

workshop om framtidens digitala scenkonst. Utgångspunkten var att utforska hur första akten av dansverket *Here not here* kan göras tillgänglig i nya format. I november hade Volvo Group helabonnerat föreställningen *Kärlek skonar ingen*, där deras vd och koncernchef Martin Lundstedt tolkade sången *Valborg* från scenkanten. I mitten av november bjöds "Tag plats"-sponsorer in för att få information om kommande säsong.

Utöver detta har i stort sett alla sponsorer varit på GöteborgsOperan på lära-känna-lunch under hösten.

Nätverk för säkerhet

GöteborgsOperans säkerhetschef medverkar i olika nätverk, till exempel Näringslivets säkerhetsdelegation, Evenemangs säkerhetsnätverket samt Nätverk för säkerhetschefer, där säkerhetschefer från hela Sverige träffas och diskuterar branschrelaterade frågor.

Området Lilla bommen, där GöteborgsOperan ligger, är sedan 2018 certifierat enligt Purple Flag, vilket handlar om att skapa ett säkrare och attraktivare område under kvällstid.

GöteborgsOperan har goda kontakter och kommunikation med berörda myndigheter.

Samarbete med externa aktörer

Några chefer/medarbetare på GöteborgsOperan är ledamöter i olika styrelser i Kultursverige, till exempel Performing Arts School, ShareMusic & Performing Arts, Blåsmusik i Väst, Svensk Scenkonst och SVT samt i ledningsgruppen för Balettakademien Göteborg.

Internationella samarbeten

Operasamarbeten

På grund av coronapandemin har samarbeten med andra operahus varit väldigt begränsade under 2021. *Don Giovanni*, som är en samproduktion mellan Aten, Köpenhamn och Göteborg, har spelats i Aten och Köpenhamn, men har ännu inte fått sin premiär i Göteborg. *Cavalleria Rusticana & Pajazzo*, vilken GöteborgsOperan är delägare i tillsammans med Covent Garden och Sydneyoperan, fortsatte att spelas i andra hus. 2021 hyrde Finlands Nationalopera och -balett produktionen, vilket därmed generade en intäkt till GöteborgsOperan.

Uthyrning av dansproduktioner

I takt med att GöteborgsOperans Danskompani har blivit världsberömt har andra kompanier visat intresse för att sätta upp de verk som är skapade för GöteborgsOperan. Produktionen *Noetic* är uthyrd till Opera Ballet Vlaanderen där den kommer att spelas i Antwerpen och Gent och dansverket *Untitled black* fick sin tyska premiär i Darmstadt samt Wiesbaden då produktionen hyrdes ut från GöteborgsOperan till Staatstheater Darmstadt.

Opera Europa och EU-projekt

Opera Europa är ett internationellt nätverk för operahus och operafestivaler med över 215 medlemmar från 43 länder. Henning Ruhe, konstnärlig chef för Opera/drama sedan 2020, sitter i styrelsen för Opera Europa. Organisationen har ett antal specialistforum för olika yrkeskategorier. Under året var GöteborgsOperan representerad med ledamöter i styrgrupperna för Artistic Administration & Production samt Marketing & Communication.

Tillsammans med operahusen i Lyon och Tunis har GöteborgsOperan under 2019–2021 ingått i OSCaR (Opera Sceneries Circularity and Resource efficiency). Det var ett delvis EU-finansierat projekt som försökt hitta

nya klimatsmarta lösningar för samproduktion och scenbyggen. Läs mer i Hållbarhetsrapport 2021.

Danskompaniets internationella samarbeten

Våren 2021 ställde GöteborgsOperans Danskompani in turnéer till bland annat Ludwigshafen, Bregenz, Mulhouse och Singapore, med sammanlagt cirka 12 föreställningar, för att äntligen återupptas i månadsskiftet september/oktober 2021. Det första gästspel som genomfördes efter det långa uppehållet var dansverket *Hurricane*. Den gång gick turnén till Grenoble. Strax därefter, i november, fick Oslo besök av *Ministeriet för olösta känslor*. Danskompaniet får fortlöpande ett stort antal förfrågningar om gästspel över hela världen. Förfrågningar och kontakter bibehålls och fördjupas. Planering pågår för fullt för att kunna gästa dessa länder/orter i framtiden.

Medarbetare

VI STÅR FÖR alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en arbetsplats där medarbetarna mår bra, vill utvecklas och känner sig trygga. Vi respekterar varandra och vårt arbetssätt präglas av öppenhet, samarbete och dialog.

Effekter av pandemiåret 2021

Första halvåret 2021 höll GöteborgsOperan fortsatt stängt för publik verksamhet. Därmed ställdes ytterligare produktioner in eller flyttades till annan säsong. Rekryteringsprocesser avbröts eller avvaktades med, visstidsanställningar avbröts, kontrakt förhandlades om, viss tillfällig omfördelning av arbetsuppgifter skedde vid behov. De medarbetare som kunde fick arbeta hemifrån. Den digitala arbetsplatsen Molnet underlättade hemarbetet och kontakten med varandra.

Sedan tidigare under pandemin hade noggranna rutiner utarbetats, dels för att erbjuda säkra besök för publiken, dels åtgärder mot smittspridning bland medarbetarna. Kontinuerlig information från HR och ledning gick ut till medarbetarna och antigen tester har lämnats ut i personalentrén. Den fortsatta krisen har visat på en stor förmåga bland medarbetarna till att lösa problem kombinerat med ett tålamod och god samhörighet.

Organisation

Ny organisation för drift och underhåll

FM-enheten (Facility Management) lyftes i slutet av 2020 ut ur tekniska enheten och är nu en fristående enhet, organisatoriskt sorterad under vd. I samband med omorganisationen har en Drift & Underhållsavdelning (FM D&U)

skapats från och med 2021. FM D&U ansvarar för drift och underhåll av fastigheten med samtliga tillhörande tekniska installationer i huset.

Rekryteringar

Orkesterledningen har bytts ut på grund av pensionsavgångar. Rekryteringen är klar och hösten 2021 välkomnades ny orkesterchef samt biträdande orkesterchef. Ny chef för näringslivssamarbete/partnerskap och digital innovation har rekryterats, med digital innovation som ett nytt innehåll i tjänsten. Denna utökade kompetens har som syfte att matcha behovet av en ökad digitalisering av operahuset. Rekrytering av ny teknisk chef genomfördes under 2021 och personen kommer att tillträda 1 april 2022. Fler rekryteringar har gjorts, exempelvis sångare till operakören, musiker till orkestern, dansare till danskompaniet samt några specialistkompetenser på övriga avdelningar som gruppchef på kostym.

Ledarskap

En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet är kunniga och engagerade medarbetare. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetarna till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Vi arbetar efter följande kriterier:

- Värdegrundsbaserat chefskap
- Mål- och resultatorienterat chefskap
- Kommunikativt chefskap
- Utvecklingsorienterat chefskap

Det ledarskapsforum som startades 2018 har fortsatt. Utbyte av erfarenheter, inhämtande av ny kunskap och dialog mellan cheferna är några återkommande punkter på dessa möten. 2021 har fokus på träffarna legat på att leda i kris och osäkerhet samt dialog och utbyte av erfarenheter. Träffarna med ledarskapsforumet har varit viktiga under året, allt för att stötta chefer och arbetsledare i deras ledarskap under pandemin.

Utvärdering av ledarskapet sker årligen i medarbetarsamtalen.

Kompetensförsörjning

2021 fastslog ledningen att kompetensförsörjning ska ingå som ett strategiskt område. Under året har arbetet koncentrerats på bland annat analyser av framtida pensionsavgångar, hur attrahera och behålla kompetens/medarbetare samt riskanalyser för kompetensförluster där medarbetare väljer att lämna verksamheten.

Nyckeltal medarbetare 2021

Antal tillsvidareanställda, inkl. provanställningar 418

Fördelning kön	kvinnor	män
Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)	52 %	48 %
Ledningsgrupp (9 personer)	89 %	11 %
Samtliga chefer inkl. provanställningar och förordnanden (34 personer)	56 %	44 %
Medelålder		
Personer i chefsbefattningar	52 år	51 år
Samtliga medarbetare	45 år	47 år

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara viktiga förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

Medarbetarsamtal samt skyddsronder genomförs årligen, då man fångar upp bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplat till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö.

Målsättningen med arbetsmiljöarbetet är:

- Lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav samt att arbetsmiljöarbetet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna påverkas av personalen.
- De anställdas kunskaper och engagemang ska tas tillvara så att alla upplever att de gör en viktig insats och känner en tillfredsställelse i sitt dagliga arbete.
- Antalet arbetsolycksfall och arbetssjukdomar ska sträva mot noll.
- Ohälsotalet på företaget ska sjunka.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

Under 2021 har det nära samarbetet fortsatt stärkts mellan arbetsgivare och skyddsombud. Frisk- och riskanalyser, strategier och genomförandeplaner har fortsatt tagits fram för att ytterligare säkerställa en god arbetsmiljö på GöteborgsOperan.

Coronapandemin ställde arbetsmiljöarbetet inför en extra utmaning. Huset var fortsatt stängt mer eller mindre, endast viss personal hade tillträde första hälften av året. Från mitten av juli öppnades för fler medarbetare att vistas fysiskt på arbetsplatsen, under noggranna säkerhetsföreskrifter. Repetitioner för höstens föreställningar startade och även här togs ytterligare riktlinjer fram för att förbereda för återgången i arbetet.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna där de fysiska och psykosociala riskerna kartläggs och bedöms. Riskanalysen genomförs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare genomförs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Under året har arbetet med riskanalyser och tillhörande handlingsplaner pågått kontinuerligt på grund av coronapandemin. Det har bland annat handlat om avstånd, lunchtider, extra städning av lokalerna, spridning av medarbetare i alla lokaler inom verksamheten, golvmarkeringar och handsprit, allt för att minska risken för smittspridning. Kontinuerlig information har gått ut från HR/ledningen om regelverket.

Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis i samband med budgetarbetet samt i AMSK (Arbetsmiljö- och skyddskommittén). AMSK är en partssammansatt grupp med arbetsgivarrepresentanter samt skyddsombud för de respektive grupperna. Ordförande i AMSK är HR-chefen.

Medarbetarna och GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Medarbetare informeras om hanteringen av personuppgifter i personalhandboken samt i andra interna informationskanaler.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även skydd av egendom och information. För att bland annat möta omvärldens ständigt förändrade utmaningar fortsätter arbetet med att utöka och förbättra säkerhetssystemen. Detta sker till exempel i samband med ombyggnader.

En icke annonserad utrymningsövning med medarbetarna brukar genomföras en gång per år. Detta år valde vi att ej genomföra övningen på grund av pandemin.

Brandskyddet ses kontinuerligt över och säkerhetschef/brandskyddsansvarig är involverad som sakkunnig i frågor som rör till exempel sceniska effekter med pyroteknik.

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomförs så nära verksamheten som möjligt. Under 2021 har arbetet med samverkansformer fortsatt. En utökad samverkansform har fortsatt, där planering, arbetsmiljö med mera har varit prioriterade frågor i relation till snabba omställningar i verksamheten. Detta har varit särskilt värdefullt under den pågående pandemin.

Hälsa

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timme bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

2021 gjordes en stor friskvårdssatsning då friskvårdsbidraget höjdes från 1 500 kr till 3 000 kr/anställd samt att den egna kostnaden (50 procent) helt togs bort. Detta gällde retroaktivt från 1 januari 2021.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare och skyddsingenjör. GöteborgsOperan erbjuder alla som fyllt 40 år en hälsokontroll vart tredje år.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Den hållbara dansaren - projekt för förebyggande hälsa

Danskompaniet driver sedan 2017 projektet "Den hållbara dansaren". Ett projekt som bygger på ett holistiskt "wellness-perspektiv" där fokus flyttas från rehab till "prehab".

Ett viktigt mål är att minska skadorna på lång sikt, men projektet handlar inte bara om att förbereda och stärka de skickliga dansarna inför mycket tuffa fysiska krav. De ska också få verktyg och kunskap att hantera stress och press. Kompaniet jobbar med en fysisk coach som också har fokus på återhämtning och långsiktig styrketräning.

Huvudmålet är att skapa förutsättningar för ett hållbart dansliv både under och efter danskarriären. Metoden har rönt intresse från andra verksamheter inom bland annat Västra Götalandsregionen. De kontakterna har av naturliga skäl legat vilande under pandemin, men vi hoppas på fortsatt utveckling av de intresseförfrågningar/utbyten som kommer in.

Sjukfrånvaro

GöteborgsOperan har fortsatt månadsuppföljningar med cheferna kring sjukfrånvaro. Detta är ett långsiktigt arbete för att på ett tidigt stadium fånga upp medarbetare som står inför en potentiell längre sjukskrivning. Sjuktalet har minskat, till 2,63 procent 2021 jämfört med 3,70 procent föregående år. Siffrorna är inte helt jämförbara med tidigare år då vi bland annat inte hade föreställningar under första hälften av 2021 och därmed reducerad verksamhet.

Sjukfrånvaro 2021 i procent av total ordinarie arbetstid

	2021	2020	2019	2018	2017
Kvinnor	1,72	2,12	1,64	1,78	2,16
Män	0,91	1,58	1,72	1,54	1,67
Summa	2,63	3,70	3,36	3,32	3,83

Jämställdhet och mångfald

Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs på Göteborgs-Operan genom en partssammansatt jämställdhets- och mångfaldsgrupp, JäMå-gruppen. Den arbetar på uppdrag av ledningsgruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Varje chef ansvarar därefter för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

Arbetet med Likabehandlingsplan 2022–2025 slutfördes hösten 2021. Efter godkännande ska planen kommuniceras och arbetas vidare med i organisationen.

GöteborgsOperan fortsätter att göra aktuella BAS-värderingar (befattningsvärdering) av samtliga befattningar för jämförelser av osakliga skillnader i lön.

Målsättningen med GöteborgsOperans mångfaldsarbete är att ta tillvara medarbetarnas olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen och i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs i personalhandboken, samt vid introduktion av nyanställda.

Under åren har det påmint om policy och riktlinjer

samt hur man går tillväga om man blir utsatt. GöteborgsOperan har permanentat rutinen att informera vid varje kollationering (presentation av teamet, verket och de medverkande) om vad som gäller vid trakasserier och kränkningar. Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förekomma över huvud taget.

Internkommunikation

Molnet, intranät med ny digital arbetsplats

GöteborgsOperans digitala arbetsplats Molnet ska tillhandahålla information, möjliggöra kunskapsdelning och vara ett modernt verktyg för effektivt samarbete. Gruppen med superusers (cirka 30 användare med extra kunskap om systemet) har träffats ett par gånger i månaden via Teams, dels för att fånga upp frågor och dela med sig av kunskap, dels för att få genomgångar och tips på digitala verktyg – kunskap de kan sprida till sina kollegor på respektive avdelning.

Den digitala arbetsplatsen har varit en stor tillgång eftersom många uppmanats att arbeta hemifrån. Dagliga möten har hållits via Teams vilket gjort att kontakter har kunnat bibehållas på många avdelningar. Tillgång till och delning av arbetsdokument har varit av extra stor betydelse. Samarbetsytorna och möjligheterna med den digitala arbetsplatsen har till följd av pandemin introducerat ett delvis nytt arbetssätt för många av GöteborgsOperans medarbetare.

Startsidan till Molnet innehåller företagsnyheter (på svenska samt oftast även på engelska) samt länkar till olika informations- och stödfunktioner som IT-support, ekonomi, kommunikation och HR/medarbetarportal. Här finns också länkar till personalhandbok, policyer, ledningsjour, planering, faktabank, pressrum och dagens meny i personalmatsalen med mera. Chefer har även en chefsportal med samlad information.

Kommunikation under pandemin

Under 2021 fortsatte GöteborgsOperans vd med sitt månadsbrev på mejl till alla anställda. Här delges information till medarbetarna om vad som hänt den senaste månaden, vd:s tankar om framtiden och kommande pla-

ner med mera. Första halvåret 2021 mejlade vd veckovis till medarbetarna för att senare övergå till den ordinarie frekvensen en gång per månad.

Information om vad som gäller under coronapandemin har regelbundet gått ut från vd, ledning och HR. Nyheter och instruktioner har även lagts upp i Molnet. Projektavdelningen har fortsatt med sin information om pågående samt kommande projekt och uppsättningar under hela 2021.

E-post för anställda

Alla medarbetare med mer än sex månaders anställningstid har en e-postadress. Större nyheter och viktig information som går ut med e-post översätts i görligaste mån till engelska.

Scendraget

Personaltidningen Scendraget har utkommit vid två tillfällen, i september samt december 2021. Inriktningen har fortsatt varit att berätta om kollegor och deras yrken med tillhörande kompetenser inom GöteborgsOperan. Det har även varit uppskattat att beskriva de olika processerna inom varierande områden, som produktionsprocesser. Syftet är att ge mer kunskap om och skapa större förståelse för organisationen, varandras arbeten och professionalism, samt att lära känna kollegorna bättre. Medarbetare samt gästande dirigenter och regissörer med flera har bjudits in att skriva om olika ämnen, ett lyckat initiativ då det främjar kommunikationen och samarbetet internt.

Övrig utveckling

Under året har utvecklingen av det nya magasinet på Sörredsvägen på Hisingen och dess funktioner fortsatt. GöteborgsOperan har här ett samarbete med teatrar i Göteborg – Folkteatern, Stadsteatern/Backateatern och Angeredsteatern. Det innebär att operan är både hyresvärd och tjänsteleverantör till teatrar. I samarbetet ingår logistik med transporter och lagerhållning av teaterdekorer och utrustning samt verkstadskapacitet med moderna maskiner och välorganiserade lokaler. Detta innebär att investeringar gjorts i bland annat lagerutrustning och inventoriesystem och att redan tillgänglig utrustning för transporter och i verkstäder utnyttjas mer.

GöteborgsOperan har sedan tidigare fått bygglov för att bedriva publik verksamhet i magasinets lokaler. Repetitions- och föreställningslokaler byggs med alla krav som ställs på exempelvis ventilation, akustik, ljus och brandsäkerhet. Verkstäderna hade varit i lokalerna en tid när magasinet åter öppnade för personal i juli, och sedan dess har repetitionslokalerna använts till ett flertal produktioner. Kök och fikarum har ställts i ordning för personalen.

Under hösten har ett efterlängtat cykelgarage för GöteborgsOperans medarbetare börjat byggas. När det är klart beräknas det ha plats för strax över 100 cyklar. Garaget är låst och kan öppnas med det vanliga passerkortet. Det innehåller även möjlighet till laddning av batterier till elcyklar med egenproducerad el från GöteborgsOperans solceller.

Miljö och hållbarhet

GÖTEBORGSOPERANS MILJÖARBETE TAR sig uttryck på många olika sätt, som vilka slags tyger som används till kostymer, hur turnéer genomförs och vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga valen genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*.

Under 2021 har Västra Götalandsregionen antagit nya långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa ligger till grund för GöteborgsOperans miljömål.

Hållbar opera

Uppsättningarna av Wagners epos *Nibelungens ring* har haft hållbarhet som en aktiv del i de konstnärliga valen under produktionsåren 2018–2021. Kulisser, smink, kostymer, scenbygge, energianvändning – allt har haft en tydlig inriktning mot hållbarhet. Fokus har även legat på att utvärdera, reflektera och dra lärdomar för att skapa ett mer strukturerat arbete som stöd för en systematisk utveckling av miljöarbete i projekt. En viktig framgångsfaktor är att få in hållbarhetstänket tidigt i processen, vilket också

framgår av den vetenskapliga rapport som presenterats inom projektet OSCaR (Opera Sceneries Circularity and Resource efficiency). Arbetet med "Ringens" har fått gehör i Europa och samtal förs med andra operahus om hur vi tillsammans kan arbeta fram en mer hållbar scenkonstproduktion.

Långsiktiga miljömål

Resurseffektivitet och giftfritt

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand, minska användningen av plast och metaller med mera, har pågått under en tid. Mängden totalt avfall och avfallssortering mäts och ska minska ytterligare. Första halvåret 2021 pågick ingen publik verksamhet vilket gjorde att exempelvis mängden matavfall och glas minskade, vilket minskade graden av materialåtervinning, samtidigt som andelen avfall till förbränning ökade på grund av utbyggnaden av magasinet. Den totala mängden avfall blev dock den lägsta någonsin, 135,5 ton.

Ett mål är att energiförbrukningen i operahuset i Göteborg år 2030 ska vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på 124 kWh/m² och år. 2021 uppgick förbrukningen till 150 kWh/m². Operahuset köper bara el från förnybara energikällor för såväl fjärrvärme som el och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna alstrade 96 759 kWh (79 518) under 2021.

Låg klimatpåverkan

För att minska restaurangverksamhetens klimatpåverkan har några mindre åtgärder vidtagits under året. Bland annat är salladen som serveras på lunchen vegansk och gästerna kan istället köpa till animaliskt protein. Från och med 2022 ska alla måltidsverksamheter inom Västra Götalandsregionen mäta och följa upp sitt svinn på samma sätt. GöteborgsOperans restaurang ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030.

Under 2021 gick merparten egna vägtransporter mellan operahuset och magasinet i Göteborg. Några fordon som används till egna vägtransporter har bytts ut och alla lastbilar och bussar, utom en, går numera på biodiesel, HVO 100. Den totala klimatpåverkan från egna väg-

transporter uppgick 2021 till 14,9 ton CO₂e, vilket är en marginell ökning från 2020 trots fler körda kilometer. En förklaring till ökningen av egna vägtransporter är den renovering som gjordes av salongens 1 356 stolar. Transporten tur och retur till möbelsnickeriet i Skåne skedde helt i egen regi. Att renovera istället för att köpa nytt var ett återbruk av större mått.

GöteborgsOperan uppmuntrar medarbetare att åka kollektivt eller cykla till och från jobbet. En ny cykelparkering är under uppbyggnad. Av årliga kundundersökningar framgår att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor. Mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel.

Ekosystem och biologisk mångfald

Redan 2017 nåddes det övergripande målet för 2021 om att öka andelen ekologiska livsmedel till 51 procent av den totala livsmedelsbudgeten. Den nya målsättningen fram till 2030 är att nå 60 procent och under 2021 blev resultatet nästan 51 procent (53).

Trävaror ska fortsatt vara märkta med FSC eller PFSC, fisk och skaldjur som är rödlistade enligt WWF:s Fiskguide får inte köpas in och ett pågående arbete med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja pågår, liksom att använda ekologisk bomull så långt det går.

Kommunikation om miljöarbetet

I samband med uppsättningarna av verken i *Nibelungens ring* har olika kommunikationsinsatser med hållbarhetstema planerats. Inför sista delen, *Ragnarök* som hade premiär i december, producerades Årsringen för biologisk mångfald, en kalender med tips på enkla insatser för biologisk mångfald under årets alla månader. Dessutom planteras 30 askträd av resistent slag på olika håll i regionen i samarbete mellan GöteborgsOperan, Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp och Naturskyddsföreningen.

Mer om GöteborgsOperans arbete med miljö och hållbarhet finns att läsa i Hållbarhetsrapport 2021.

Årsredovisning 2021

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE direktören för Göteborgs-Operan AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

GöteborgsOperan är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet beskrivs det övergripande uppdraget på följande sätt:

- GöteborgsOperan ska bedriva opera-, musikal- och dansverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik. Bolagets orkester ska också bedriva konsertverksamhet.
- Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.
- Bolaget ska utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, samt genom turnéer, gästspel och digital media, nå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.
- Bolaget ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scenkonst.
- Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden.

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionen har antagit en kulturstrategi och regional kulturplan 2020-2023 som är grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden. I planen anges fem strategiska områden:

- Vidga deltagandet – öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter.
- Gynna nyskapande – stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter.
- Utveckla kapaciteter – arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens.
- Nyttja tekniken – stärka den digitala kompetensen.
- Öka internationaliseringen – ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper.

Uppdrag och mål

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021-2024:

Mål 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

Mål 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Mål 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

Mål 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa

publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan för 2018-2021 formulerades tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

Väsentliga händelser under 2021

- GöteborgsOperan fick nytt uppdrag för åren 2021-2024.
- Ingen publik verksamhet under vintern och våren på grund av pandemin.
- Ett flertal digitala evenemang producerades och sändes på opera.se.
- 15 augusti öppnades för en begränsad publik och 29 september kunde salongerna återigen fyllas.
- Världspremiär på Håkan Hellström-musikalen *Kärlek skonar ingen*.
- Ringen-projektets sista del, *Ragnarök*, hade premiär.
- GöteborgsOperans Danskompani var på turné i oktober och november.
- Basen för den regionala verksamheten flyttade in i Skövde kulturhus.
- Nya opera.se och nytt biljettsystem lanserades.
- Arbetet med digital innovation inleddes.

Året började med hög smittspridning av coronaviruset i samhället. Därför beslutades att förlänga perioden med minimerad verksamhet i huset till 31 mars. Alla som kunde arbetade hemifrån. Flera premiärer och nypremiärer fick ställas in. I stället fortsatte arbetet med att planera för digitala sändningar av tidigare inspelade föreställningar och med nya inspelningar i olika genrer. Lilla scenen byggdes om till studio, där inspelningar och livesända framträdanden kunde göras på ett smittsäkert sätt.

Redan i januari var det premiär på *Continuum – the film*, en kortfilm där dansare filmades under sensommarens skapandeprocess av ett inställt dansverk. Resultatet blev en konstfilm om att befinna sig i en överklig verklighet, mitt i pandemin. Under våren fick 31 personer varsin personlig dansupplevelse, kallad *One on one*, på Lilla scen.

Dessa möten filmades och det första premiärsändes 19 mars. På hösten gjordes en fortsättning på serien, *One on one 2*. De som hade gästtat första omgången av *One on one* bjöds in att träffa respektive dansare och ha ett samtal om sin upplevelse.

Den musikaliska pratshowen *Spotlight* producerades och sändes i fyra avsnitt med olika teman. Från mitten av februari framfördes varje lördag klassiska kammarkonserter på dagtid och på torsdagskvällar olika konserter med allt från musikal och visor till åttahändigt piano. Konserterna var kostnadsfria och direktsändes på gofilm.se där de också kunde ses i efterhand.

I mars publicerades fem *Känslogram* på opera.se. Det var sång-, musik- och danshälsningar i videoformat från GöteborgsOperans artister, som vem som helst kunde skicka med e-post till någon som till exempel behövde tröst eller hopp. På opera.se kunde man också tävla i GöteborgsOperans scenkryss. Sista helgen i mars visades en inspelad version av *Siegfried*, tredje delen av Wagners *Nibelungens ring*, som skulle haft premiär senhösten 2020.

I slutet av mars kom beskedet att förlänga stoppet för all publik verksamhet till 30 juni, på grund av pandemi-läget.

Samtidigt fortsatte planeringen för den kommande säsongen och i början av juni kunde höstens program presenteras. Den 17 juni släpptes de första biljetterna och 15 augusti kunde dörrarna återigen öppnas för en begränsad publik, endast 270 personer i salongen till konserten *Var hälsad*, som också kunde ses och höras på opera.se. Från 29 september kunde salongerna fyllas till sista plats.

Första dansföreställningen, *Hurricane*, ägde rum 21 augusti, och var en del av Göteborgs Dans- och Teaterfestival. Därefter följde premiärer och nypremiärer av bland annat *Barberaren i Sevilla*, *Boye & Hörberg* och *Tosca*. I oktober var det världspremiär på den nyskrivna musikal *Kärlek skonar ingen*, baserad på Håkan Hellströms musik, samt världspremiär på de två dansverken i *Unfold*.

Andra stora scenföreställningar under hösten var konserten *Kvinnors röst*, en hyllning till kvinnors rösträtt, samt fjärde och sista delen i "Ring", *Ragnarök*. Serien med romanskonsert *Grandi voci* inleddes 28 november. Hösten avslutades med en ny julmusikal för hela familjen, *Julglitter och operakaos*.

Den 1 december infördes krav på vaccinationsbevis för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar inomhus med över 100 personer. Eftersom Göteborgs-

Operan följer regeringens och Folkhälsomyndighetens riktlinjer och rekommendationer behövde publiken visa upp vaccinationsbevis samt identitetshandling vid insläppet. Den 23 december infördes nya riktlinjer som begränsade antalet personer i salongen till under 500 personer, och många biljetter fick avbokas.

Under första veckan i november genomfördes höstens Skapadagar med sång, musik, dans och nya upplevelser. Då framfördes ett nytt dansverk, *Dilemma*, skapat av ungdomar, *Höstsonätter*, en scenisk presentation med Skapakören samt show med Cirkus Unik. Samtidigt inleddes ett flerårigt samarbete med Rädda Barnen region Väst som ska ge fler tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamheter.

GöteborgsOperans Danskompani besökte under hösten mellanstadieelever i deras klassrum med nya dansverket *Astronaut*. Dansföreställningen *Ministeriet för olösta känslor*, med målgrupp gymnasiet och unga vuxna, åkte i november på turné till Oslo. Därefter gavs föreställningen i Skövde och Ale. Danskompaniet gästade även Grenoble, Frankrike, nu med föreställningen *Hurricane* i månadsskiftet september/oktober, kompaniets första turné på två år.

I början av året flyttade Skövdescenen in i Skövde kulturhus, som blir bas för den regionala verksamheten.

Under året har hyresgästerna Stadsteatern/Backateatern, Folkteatern och Angeredsteatern flyttat in i nya magasinet på Hisingen och utbyggnaden av repetitionssalar, verkstäder samt lokaler för publik verksamhet i magasinet har fortsatt. GöteborgsOperan har från och med hösten 2021 börjat använda repetitionssalarna i magasinet.

I januari togs den nya webbplatsen opera.se i bruk och i februari installerades ett nytt biljettsystem. Det har flera funktioner som underlättar för biljettköparna, till exempel att byta föreställningsdag online.

Digital scenkonst har fått ett genombrott under pandemin. I GöteborgsOperans uppdrag ingår också att använda tekniken och stärka sin kompetens i hur man med digitala verktyg kan nå och angå en större publik på ett hållbart sätt. Därför har arbetet med en digital strategi samt digital innovation inletts under året, som både ska öka tillgängligheten och forma nya sätt att ta till sig kultur.

Under 2021 har ett antal rekryteringar gjorts, bland annat chef för näringsliv/partnerskap/digital innovation samt orkesterchef och biträdande orkesterchef. Rekrytering av teknisk chef blev klar i slutet av året och personen tillträder 1 april 2022.

Ekonomi

Redan i mars 2020 insåg regionledningen att intäktsbortfallet för GöteborgsOperan och övriga regionägda bolag skulle komma att bli stort med anledning av pandemin. Därför beslutade Regionfullmäktige under våren 2020 att uppdraga till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mnkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31.

I januari 2021 beslutade regionstyrelsen att ge GöteborgsOperan full förlusttäckning för 2020 i form av ett driftsbidrag från moderförvaltningen.

Även under 2021 har verksamheten varit starkt begränsad och publik verksamhet kunde inte återupptas förrän i augusti. Uteblivna biljettintäkter och övriga egenintäkter som påverkats av pandemin har till viss del kompensats av statligt krisstöd på 29 mnkr.

På grund av den begränsade verksamheten under främst första halvåret blev kostnaderna under året lägre än föregående år samt lägre än budgeterat. Produktionerna som var planerade för våren och tvingades läggas

ner eller skjutas på framtiden, påverkar inte resultatet för 2021 eftersom kostnaderna togs redan i årsbokslutet 2020.

GöteborgsOperans nettoomsättning består till övervägande delen av biljettintäkter och uppgick till 28 mnkr (22). Restaurangintäkterna uppgick till 9 mnkr (12). Även sponsorintäkterna påverkades av pandemin och utfallet för 2021 blev 7 mnkr (9).

Under året har GöteborgsOperan erhållit en donation med 9 mnkr från Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, som stöd för att täcka del av produktionskostnaderna för den nyskrivna musikalerna *Kärlek skonar ingen*. Eftersom föreställningarna sträcker sig över två kalenderår är intäkten för 2021 3 mnkr och resterande 6 mnkr intäktsförs 2022.

Egenfinansieringen uppgick till 11 procent (10), varav 6 (4) var biljettintäkter.

Baserat på Regionfullmäktiges beslut om att bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag inom ramen 700 mnkr gällande till och med 2022-12-31 bedöms fortsatt drift vara säkrad för 2022.

Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 33 mnkr (22). Merparten är investering i utvecklingen av det nya magasinet, där GöteborgsOperan samarbetar med andra kulturinstitutioner i Göteborg genom att lagerhålla teaterdekor och utrustning. Samarbetet gäller även verkstäder med moderna maskiner. Arbetet med att utveckla lokalerna så att de även kan användas för repetitioner och på sikt publik verksamhet fortsätter.

Under året har även investeringar gjorts i operahusets stora salong, där stolar och ytor renoverats och en ny ljusrigg installerats. Arbeten som har kunnat göras eftersom inga föreställningar har getts.

Eget kapital

GöteborgsOperans egna kapital uppgick vid utgången av 2021 till 32 mnkr (32) samt obeskattade reserver till 17 mnkr (10). Soliditeten uppgick därmed till 26 procent (28).

Resultat

Även 2021 har inställda föreställningar och turnéer inneburit både lägre biljettintäkter och lägre kostnader än budgeterat eftersom verksamheten inte varit igång fullt ut förrän under årets sista kvartal. Resultatet efter finansiella poster uppgick för 2021 till 7 mnkr (0).

Medarbetare

Under 2021 hade GöteborgsOperan 460 anställda i medeltal (474). Antalet varierar mellan åren beroende på vilka produktioner som produceras.

Framtida utveckling

Under 2021 har GöteborgsOperans ledning formulerat sex strategiska projekt som ligger till grund för verksamhetens fortsatta utveckling:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Digitaliseringen
- Samarbeten/sponsorer/näringsliv
- Framtida publik
- Regional verksamhet och turnéer

GöteborgsOperan invigdes 1994 och fastigheten har behov av investeringar, dels på grund av ålder, dels för att anpassas till framtida behov av utrymmen och krav på tillgänglighet. Stora scenen behöver dessutom frigöras för fler föreställningar. För att GöteborgsOperan även fortsättningsvis ska ligga i teknisk framkant krävs en hel del tekniska investeringar de kommande åren.

I arbetet med kompetensförsörjning ingår bland annat att analysera kompetensbehovet för verksamheten som kontinuerligt utvecklas både tekniskt och konstnärligt. Ett ledarskapsprogram som initierades 2021 kommer att fortsätta, liksom arbetet med utveckling av ledarskapet genom bland annat ledarskapsforum, handledning och kunskapsstöd för cheferna.

Coronapandemin satte fokus på de digitala möjligheterna. Investeringar har gjorts i både kunskap och teknik som vi kommer att ha stor nytta av i framtiden. Det gäller såväl streaming av produktioner som att arbeta på distans. Tillgängligheten ökar vilket också kan öka möjligheten att i framtiden nå ny publik. Ett arbete med en digital strategi samt digital innovation har inletts, som ska ge förutsättningar för ett kompletterande digitalt operahus.

Det nuvarande sponsringssamarbetet ska säkerställas och bibehållas, samtidigt som nya samarbeten och partnerskap ska utvecklas genom att etablera kontakter med företag inom nya affärsområden. En del i den digitala strategin är främja digital innovation tillsammans med sponsorer och andra samarbetsparter.

En av nycklarna till att bredda utbudet för att nå en ny publik i framtiden är att använda musikalen *Kärlek skonar ingen* med sånger av artisten Håkan Hellström. Ett annat exempel är en ny form av möten, med arbetsnamnet *GO Club*, med mat, musik och uppträdanden på Lilla scen.

Konceptet testades på en provpublik i oktober och beräknas ha premiär i februari 2022.

GöteborgsOperans regionala verksamhet och turnéer fortsätter i enlighet med Kulturstrategi Västra Götaland och regional kulturplan 2020-2023. Där framgår att GöteborgsOperans egna produktioner bidrar till att Västra Götalandsregionen syns på den internationella opera- och dansarenan och stärker på så vis Västra Götaland som kulturregion.

Bedömda risker

För att kunna uppfylla de mål som ligger i GöteborgsOperans uppdrag krävs en hållbar finansiering, långsiktig planering och ett affärsmässigt arbetssätt.

Verksamheten kräver god planering med flera års framförhållning, eftersom artister och konstnärliga team kontrakteras långt före premiärdatum. Den är även personalintensiv vilket medför oundvikliga kostnadsökningar. Produktionerna kräver en komplex logistik, en välfungerande organisation och spetskompetens av medarbetarna i huset.

En ekonomi i balans kräver långsiktighet i finansieringen och hög egenfinansiering. För att den höga egenfinansiering som GöteborgsOperan normalt har ska kunna behållas, krävs noggranna analyser samt omvärldsbevakning inför planeringen av varje säongs repertoar. Egenfinansieringen har påverkats av pandemin även under 2021, och publikens och besökarnas köpmönster kan ha förändrats på sikt.

GöteborgsOperans tillgångar är till största delen investerade i verksamheten som bedrivs i operahuset. Skador på anläggningen, förorsakade av till exempel brand, kan få stora negativa konsekvenser, dels i form av direkta skador, dels avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtagandena mot publiken. För att minska denna risk pågår ett kontinuerligt arbete med skadeförebyggande åtgärder och säkerhetsrutiner.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE – BOLAGETS EKONOMISKA UTVECKLING I SAMMANDRAG

	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning tkr	28 373	21 862	87 496	107 654	93 327
Offentliga bidrag tkr	424 460	437 584	368 896	364 362	366 584
Egenfinansiering %	11	10	27	30	27
Pensions- och omställningskostnader tkr	33 381	31 741	35 466	38 104	36 997
Rörelseresultat tkr	7 506	11	-13 375	8 560	2 145
Resultat efter finansiella poster tkr	7 500	0	-13 405	8 550	2 141
Balansomslutning tkr	177 714	145 185	136 573	155 248	162 425
Soliditet %	26	28	28	31	26
Medelantal anställda st	460	474	530	510	528

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Hållbarhetsrapport

GöteborgsOperan AB uppfyller kravet på att upprätta hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Separat rapport har upprättats vilken har publicerats på hemsidan www.opera.se.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

Balanserad vinst	6 941 289
Årets förlust	-43 221
	6 898 068
Disponeras så att i ny räkning överföres	6 898 068

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Resultaträkning

		Belopp i tkr	
	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3, 4	28 373	21 862
Offentliga stöd	5	424 460	437 584
Övriga rörelseintäkter	6	25 119	26 445
		477 952	485 892
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-3 041	-4 355
Övriga externa kostnader	7, 8	-94 698	-106 876
Personalkostnader	9	-360 076	-363 812
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-12 531	-10 641
Övriga rörelsekostnader		-101	-198
		-470 446	-485 881
Rörelseresultat		7 506	11
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		1	0
Räntekostnader och liknande resultatposter		-6	-11
		-6	-11
Resultat efter finansiella poster		7 500	0
Bokslutsdispositioner	10	-7 000	0
Resultat före skatt		500	0
Skatt på årets resultat	11	-543	0
ÅRETS RESULTAT		-43	0

Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Nedlagda kostnader på annans fastighet	12	18 057	4 616
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	13	95 845	77 988
Pågående nyanläggningar och förskott	14	0	10 925
		<u>113 902</u>	<u>93 529</u>
Summa anläggningstillgångar		113 902	93 529
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		1 248	1 177
		1 248	1 177
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		3 460	2 413
Fordringar hos ägare	15	33 677	25 286
Aktuella skattefordringar		1 018	6 603
Övriga kortfristiga fordringar		4 013	5 379
Förutbetalda scenproduktionskostnader		15 503	6 229
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	4 848	4 518
		62 519	50 430
<i>Kassa och bank</i>		<u>45</u>	<u>50</u>
Summa omsättningstillgångar		63 812	51 657
SUMMA TILLGÅNGAR		177 714	145 185

BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i tkr

	Not	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	17		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		13 000	13 000
Reservfond		12 485	12 485
		25 485	25 485
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		6 941	6 941
Årets resultat		-43	0
		6 898	6 941
Summa eget kapital		32 383	32 426
Obeskattade reserver	18	17 000	10 000
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		24 394	29 717
Övriga skulder		8 719	8 057
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	95 217	64 986
Summa kortfristiga skulder		128 331	102 759
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		177 714	145 185

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021-01-01	13 000	12 485	6 941	32 426
Årets resultat			-43	-43
Utgående eget kapital 2021-12-31	13 000	12 485	6 898	32 383

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2021-01-01 –2021-12-31	2020-01-01 –2020-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster	20	7 500	0
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	21	12 519	10 838
Erhållen/betald skatt		<u>5 042</u>	<u>-1 400</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
före förändring av rörelsekapital		25 061	9 438
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-71	282
Förändring av kundfordringar		-1 047	-365
Förändring av kortfristiga fordringar		53 611	-47 778
Förändring av leverantörsskulder		-5 322	11 458
Förändring av kortfristiga skulder		<u>32 143</u>	<u>-8 342</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		104 374	-35 307
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-33 067	-22 433
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		<u>175</u>	<u>22</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-32 892	-22 411
Årets kassaflöde			
Likvida medel vid årets början		-39 260	18 457
Likvida medel vid årets slut	22	32 222	-39 260

Noter

Tkr

NOT 1

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Utländska valutor

Monetära tillgångs- och skuldposter i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

Vinster och förluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär netto redovisas bland övriga rörelseintäkter alternativt övriga rörelsekostnader.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån genomförd föreställning, utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Erhållna bidrag intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som bidraget är avsett att kompensera. Erhållna bidrag som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsterna kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått. Bidrag som mottagits före dess att villkoren för att redovisa det som intäkts uppfyllts, redovisas som skuld.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Därvid har inkuransrisk beaktats.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, uttrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för de materiella tillgångarna.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Nedlagda kostnader på annans fastighet	15, 20 alt. 30 år
Datorer	3-5 år
Musikinstrument	0-15 år
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	3-20 år

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Förutbetalda scenproduktionskostnader

Scenproduktionskostnader som material, rättigheter, arvoden mm periodiseras över produktionens spelperiod. I posten förutbetalda scenproduktionskostnader redovisas periodiserade kostnader för föreställningar

som genomförs kommande räkenskapsår. Förutbetalda scenproduktionskostnader har värderats till nedlagda direkta externa kostnader fram till premiärdatum. I de fall bedömning görs att det är sannolikt att föreställningar inte kan genomföras som planerat tas inte förutbetalda föreställningskostnader upp till något värde.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i bolaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner vilket innebär att företaget betalar fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställde när avgifterna är betalda. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter företaget har betalat och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Finansiella instrument

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.

Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Risker

Likviditets- och ränterisk

GöteborgsOperan AB ingår i ägaren Västra Götalandsregionens centralkontosystem. Finansieringen sker i enlighet med ägarens riktlinjer.

Valutarisker

Exponering för valutarisker förekommer för betalningar av arvoden till utländska artister och inköp av utrustning. Hittills har inte några säkringsinstrument använts. Utvecklingen av kursförändringarna för aktuella valutor bevakas kontinuerligt.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Egenfinansiering

Nettoomsättning och övriga rörelseintäkter i förhållande till totala intäkter.

NOT 2

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

En betydande uppskattning och bedömning i 2021 års bokslut är att bedöma sannolikheten för att föreställningar ska kunna genomföras som planerat under 2022. Förutbetalda scenproduktionskostnader värderas till nedlagda direkta kostnader fram till premiärdatum. I de fall bedömning görs att det är sannolikt att föreställningar inte kan genomföras som planerat tas inte förutbetalda föreställningskostnader upp till något värde. Vidare har kostnader hänförligt till de föreställningar som inte bedöms kunna genomföras som planerat belastat årets resultat. Till följd av pandemin föreligger en osäkerhet kring vilka föreställningar som kommer att kunna genomföras under framförallt våren 2022. Att fastställa sannolikheten för vilka föreställningar som kommer att kunna genomföras är en väsentlig och svår bedömningsfråga.

NOT 3

NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING PER VÄSENTLIGA INTÄKTSSLAG

	2021	2020
Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:		
Biljettintäkter Göteborg	25 750	21 184
Biljettintäkter, turnéer och samarbetsprojekt	1 083	163
Programförsäljning mm	1 540	516
	28 373	21 862

NOT 4

TRANSAKTIONER MELLAN KONCERNFÖRETAG

	2021	2020
Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
Inköp	513	383
Försäljning	0	0
	513	383

NOT 5

OFFENTLIGA BIDRAG

	2021	2020
Regionbidrag	395 000	369 751
Övriga bidrag regionen	29 461	67 833
	424 460	437 584

NOT 6

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	2021	2020
Sponsorintäkter	6 538	9 057
Serving	9 075	11 784
Övriga intäkter	5 324	2 825
Övriga bidrag och gåvor	4 182	2 779
	25 119	26 445

NOT 7 ARVODE TILL REVISORER

	2021	2020
PwC		
Revisionsuppdrag	172	203
Övriga tjänster	47	59
	219	263

NOT 8 OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2021	2020
Inom ett år	10 375	9 883
Senare än ett men inom fem år	39 906	39 104
Senare än fem år	122 886	132 938
	173 166	181 925
 Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	 10 133	 7 565
	10 133	7 565

Den operationella leasingen består i allt väsentligt av hyrda lokaler. Uppgifterna i denna not inkluderar även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av bilar och viss IT-utrustning med mera.

NOT 9
ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	2021	2020
Medelantalet anställda		
Kvinnor	235	234
Män	225	240
	460	474
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelse och verkställande direktör	1 745	1 721
Löner och ersättningar till övriga anställda	239 459	247 072
	241 204	248 792
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	324	320
Pensionskostnader för övriga anställda	28 723	27 273
Sociala avgifter enligt lag och avtal	78 566	77 613
	107 613	105 205
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	348 817	353 997

GöteborgsOperan svarar för en privat pensionslösning för bolagets Verkställande direktör. Parterna har en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Under uppsägningstiden kvarstår Verkställande direktören i anställningen och erhåller lön. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är direktören, utöver lön under uppsägningstiden, berättigad till en ersättning motsvarande 12 månader under förutsättning att direktören vid uppsägningstillfället varit anställd på denna befattning i minst 12 månader.

	2021	2020
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	78 %	78 %
Andel män i styrelsen	22 %	22 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	87 %	89 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	13 %	11 %

NOT 10
BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2021	2020
Förändring av överavskrivningar	-7 000	0
	-7 000	0

NOT 11
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

		2021		2020
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt		543		0
Uppskjuten skatt		<u>0</u>		<u>0</u>
Skatt på årets resultat		543		0
		<i>Belopp</i>		<i>Belopp</i>
Redovisat resultat före skatt		500		0
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-103	21,40	0
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader		-273		-219
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter		0		0
Skatteeffekt av utnyttjat ej tidigare värderat underskottsavdrag		43		219
Justering av tidigare års skatt		<u>-210</u>		<u>0</u>
Redovisad effektiv skatt	108,65	-543	0,00	0

NOT 12
NEDLAGDA KOSTNADER PÅ ANNANS FASTIGHET

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	7 036	7 036
Inköp	14 015	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 051	7 036
Ingående avskrivningar	-2 420	-2 186
Årets avskrivningar	-574	-234
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-2 994</u>	<u>-2 420</u>
Utgående redovisat värde	18 057	4 616

NOT 13
MASKINER, INVENTARIER OCH ANDRA ANLÄGGNINGAR

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	173 078	164 738
Inköp	29 977	11 558
Försäljningar/utrangeringar	-4 499	-3 218
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	198 556	173 078
Ingående avskrivningar	-95 090	-87 648
Försäljningar/utrangeringar	4 337	2 966
Årets avskrivningar	-11 959	-10 408
Utgående ackumulerade avskrivningar	-102 712	-95 090
Utgående redovisat värde	95 845	77 988

NOT 14
PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	10 925	16
Under året nedlagda utgifter	0	10 909
Aktiveringar	-10 925	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	10 925
Utgående redovisat värde	0	10 925

NOT 15
FORDRINGAR HOS ÄGARE

	2021-12-31	2020-12-31
Saldo koncernkonto	32 177	-39 310
Fordringar driftsbidrag	0	61 046
Fordringar aktieägartillskott	0	2 400
Övriga fordringar	1 500	1 150
	33 677	25 286

Beviljad kredit på koncernkonto uppgår till 90 000 tkr.

NOT 16
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2021-12-31	2020-12-31
Förutbetalda hyror	2 755	2 554
Övriga poster	2 093	1 965
	4 848	4 518

NOT 17
AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet består av 13 000 st aktier med kvotvärde 1 000 kr.

NOT 18
OBESKATTADE RESERVER

	2021-12-31	2020-12-31
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	17 000	10 000
	17 000	10 000

NOT 19
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2021-12-31	2020-12-31
Förköpta biljetter och abonnemang	18 263	3 382
Förutbetalda sponsorintäkter	1 574	1 205
Upplupna personalkostnader	42 007	34 705
Presentkort	14 263	15 360
Övriga poster	19 111	10 334
	95 217	64 986

NOT 20
BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

	2021-12-31	2020-12-31
Erhållen ränta	1	0
Erlagd ränta	-6	-11
	-6	-11

NOT 21
JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

	2021-12-31	2020-12-31
Avskrivningar	12 532	10 641
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-175	0
Förlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0	39
Resultat vid utrangeringar av anläggningstillgångar	162	159
	12 519	10 838

NOT 22
LIKVIDA MEDEL

	2021-12-31	2020-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	45	50
Tillgodohavanden på koncernkonto	32 177	-39 310
	32 222	-39 260

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkt att:

- De har obetydlig risk för värdefluktationer.
- De lätt kan omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningspunkten

NOT 23
EVENTUALFÖRPLIKTELSE

	2021-12-31	2020-12-31
Garantiförbindelse Svensk Scenkonst	7 753	8 246
	7 753	8 246

NOT 24
UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan företaget och dess närstående har skett på marknadsmässiga grunder.

NOT 25
EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

GöteborgsOperans verksamhet kräver lång framförhållning och i många produktioner måste artister och produktions-team kontrakteras flera år innan premiärdatum. Detta innebär att GöteborgsOperan binder upp sig för kostnader som utfaller först om flera år.

NOT 26 UPPGIFTER OM ÄGARFÖRHÅLLANDE

Bolaget är helägt bolag av Västra Götalands Läns Landsting, organisationsnummer 232100-0131 med säte i Göteborg. Västra Götalands Läns Landsting upprättar koncernredovisning.

Bolagets verksamhet har bedrivits enligt bestämmelserna om kommunala bolag i kommunallagen.

NOT 27 FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV RESULTATET

2021-12-31

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:

balanserad vinst	6 941
årets förlust	-43
	6 898
Disponeras så att i ny räkning överföres	6 898

Göteborg

7/2-2022

Arne Lernhag
Ordförande

Maria Andersson Willner

Anita Forsberg

Monica Green

Björn Tidland

Maria Brauer

Ann Catrine Fogelgren

Valeria Kant

AnnaSara Perslow

Christina Björklund
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats 7/2-2022
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor, huvudansvarig revisor

Isa Schuman
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan AB, org.nr 556121-7828

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för GöteborgsOperan AB för år 2021.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av GöteborgsOperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för GöteborgsOperan AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Bolaget rapporterar årligen till ägare i årsredovisning 2021 till VGR. Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för GöteborgsOperan AB för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisorsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den 4 februari 2022

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Isa Schuman
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i GöteborgsOperan AB

Org.nr: 556121-7828

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2021

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2021. Granskningen har utförts av yrkesrevisorer.

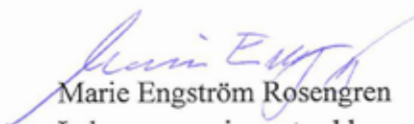
Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

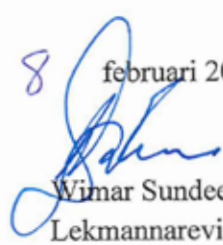
Vi bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning. Mer information om granskningen finns i bilagan.

Västra Götalandsregionen

5 februari 2022

Marie Engström Rosengren
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

8 februari 2022

Wimar Sundeen
Lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Bilaga:

Granskningsredogörelse 2021 – GöteborgsOperan AB

Hållbarhetsrapport 2021

GÖTEBORGSOPERAN AB:S HÅLLBARHETSRAPPORT 2021 utgör en separat handling till förvaltningsberättelsen och har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens krav. Hållbarhetsrapporten antogs av styrelsen 4 februari 2022.

Hållbarhetsstyrning

GöteborgsOperan är en samhällsaktör som med kreativitet, ett modernt synsätt, nyfikenhet och öppenhet ska ge alla invånare i Västra Götalandsregionen tillgång till opera, dans, musikal och konserter. I det uppdraget och inom hela verksamheten strävar GöteborgsOperan efter hållbarhet ur ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Arbetssätten bygger på att alla resurser används klokt och ansvarsfullt.

GöteborgsOperans uppdrag

Ägardirektiv till GöteborgsOperan

GöteborgsOperan är ett aktiebolag, helägt av Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet framgår bland annat att bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.

Utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, genom turnéer, gästspel och digitala medier, ska GöteborgsOperan nå invånarna i Västra Götaland, oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.

GöteborgsOperan ska även ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla regionens kreativa potential och kompetens inom scenkonst.

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionen har antagit en kulturstrategi och regional kulturplan 2020-2023 som är grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden. I planen formuleras fem strategiska områden:

- Vidga deltagandet – öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter
- Gynna nyskapande – stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter
- Utveckla kapaciteter – arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens
- Nyttja tekniken – stärka den digitala kompetensen
- Öka internationaliseringen – ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper

Uppdrag och mål

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021-2024:

Mål 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

Mål 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Mål 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

Mål 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper,

erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan för 2018–2021 formulerades tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperans kärnvärden:

- Professionella
- Engagerade
- Nyskapande

Styrning och uppföljning

Varje mål i GöteborgsOperans uppdrag har ett antal indikatorer som följs upp och rapporteras varje verksamhetsår till Västra Götalandsregionens kulturnämnd enligt beslutad tidsplan.

Styrdokument som grund

GöteborgsOperan agerar och bygger sin verksamhet utifrån Västra Götalandsregionens policyer och riktlinjer. Med dessa som grund har GöteborgsOperan tagit fram och implementerat kompletterande och verksamhets-specifika policyer, riktlinjer, rutiner och handböcker där det har behövts, exempelvis miljöpolicy, personalhandbok och ekonomihandbok. Alla styrdokument och handböcker finns tillgängliga på GöteborgsOperans intranät.

Krav på leverantörer

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, nationell lagstiftning (arbetsmiljö, arbetsrätt och miljö) som gäller i tillverkningslandet samt FN:s deklaration mot korruption.

I de flesta förfrågningsunderlag hänvisar GöteborgsOperan till dessa kontraktsvillkor och anbudsparterna måste i anbudsformuläret bekräfta att de uppfyller villkoren.

Riskmedvetenhet

Vartannat år gör strategiska ledningsgruppen för GöteborgsOperan en grundlig verksamhetsövergripande riskanalys med stöd av extern konsult. Nästa riskanalys görs i början av januari 2022.

Övriga år görs en översiktlig riskanalys internt, uppdaterad utifrån aktuellt läge. Av det totala antalet identifierade risker bedöms de 20 högst värderade riskerna i en riskkarta, utifrån väsentlighet och sannolikhet. De högst rankade riskerna väljs ut och förs in i den årliga internkontrollplanen. Denna redovisas för presidiet och styrelsen, där planen antas, för att därefter sändas till Västra Götalandsregionen. Kontroller enligt internkontrollplanen är en central del i verksamhetsstyrning och beslutsfattande, och följs upp årligen av styrelsen.

Organisationen kring Säkerhet och beredskap är under revision och ska presenteras 2022. Under tiden arbetar GöteborgsOperan systematiskt med de frågor som säkerhet och beredskap omfattar genom säkerhetschefen, på uppdrag av chef för FM (Facility Management).

Chefer i strategigruppen delar på ansvaret att veckovis ha ledningsjour. Dessutom är en chef eller projektledare jour vid varje föreställning.

Det genomförs även verksamhetsspecifika riskanalyser, exempelvis kartläggningar av miljöaspekter och arbetsmiljörisker.

Mänskliga rättigheter

GöteborgsOperan respekterar och stödjer mänskliga rättigheter. Grundtanken är att människan föds fri och att alla människor är lika värda, vilket bland annat omfattar barns och kvinnors rättigheter, rätten till hälsa och utbildning samt rätten att inte bli diskriminerad. Insikten om människors lika värde och rättigheter samt respekten för varje individ är en förutsättning för en framgångsrik verksamhet och en bra arbetsmiljö.

Respekt för individen och alla människors lika värde är grundläggande i alla GöteborgsOperans relationer, både interna och externa. Ingen medarbetare eller besökare ska diskrimineras eller trakasseras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla ska, om kompetensen är likvärdig, ha samma möjlighet till anställning vid GöteborgsOperan samt rätt till hälsa, säkerhet, utveckling och inflytande i arbetet.

GöteborgsOperan arbetar aktivt med att identifiera, förebygga och åtgärda risker, önskade effekter och beteenden kopplade till respekten för mänskliga rättigheter i alla led.

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i sina upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar bland annat FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.

Organisation och ansvar

GöteborgsOperans styrelse är politiskt tillsatt och vd utses av styrelsen. Ledningsorganisationen består av ledningsgrupp, strategisk ledningsgrupp och konstnärlig ledningsgrupp.

Det är styrelsen och den verkställande ledningen som utifrån ägardirektiv och uppdrag från kulturnämnden fastställer operans vision, verksamhetsidé och strategi. Vd har det övergripande ansvaret för att dessa bryts ner på mål, fokusområden och handlingsplaner. På uppdrag av vd ansvarar chefer och medarbetare, inom ramen för sitt ansvar och sina befogenheter, för genomförande och uppföljning av mål samt handlingsplaner.

GöteborgsOperan finansieras genom statliga och regionala bidrag, sponsorer från näringslivet samt med egna medel, i första hand biljettintäkter.

Intressentdialog

GöteborgsOperans verksamhet bygger på att intressenterna känner förtroende för operan och de värden verksamheten representerar. Intressenterna påverkar och påverkas i varierande grad av verksamheten. Genom kontinuerliga dialoger håller sig operan uppdaterad om krav och förväntningar som olika intressenter har på verksamheten. Intressentdialogerna sker på olika nivåer, i olika omfattning och genom skilda kanaler, till exempel publikundersökningar, nätverk och enkäter till medarbetare.

Ägare och styrelse

GöteborgsOperan ägs av Västra Götalandsregionen, som fastställer uppdrag, ägardirektiv, krav och förväntningar. Regionens Miljömål 2030, vision, mål, policydokument, uppdragsbeskrivning och budget ligger till grund för GöteborgsOperans hållbarhets- och miljöarbete, som regelbundet stäms av med regionledningen och operans styrelse.

GöteborgsOperan är med i centrala upphandlingar inom Västra Götalandsregionen och har representanter i relevanta referensgrupper. Detta är viktigt för att möjliggöra dialog och erfarenhetsutbyte och för de hållbarhets- och miljökrav som GöteborgsOperan ställer i samband med upphandlingar.

Medarbetare

GöteborgsOperan är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. För att nå framgång i hållbarhets- och miljöarbetet är det viktigt att medarbetarna ges möjlighet att komma med idéer och förbättringsförslag samt vara delaktiga i kommunikation, kunskapsinhämtning och informations-spridning.

Medarbetarsamtal med samtliga medarbetare samt skyddsronder genomförs årligen. Då kan bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplade till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö fångas upp.

Liksom föregående år var 2021 var ett mycket speciellt år för GöteborgsOperans medarbetare på grund av pandemin. Året inleddes med fortsatt stopp för publik verksamhet, arbete hemifrån för dem som kunde och arbete med digitala produktioner för de konstnärliga medarbetarna. Från juli månad kunde medarbetarna återkomma till sin arbetsplats.

Återstarten efter sommaren var efterlängtat, samtidigt som det tog tid att få allt på plats igen, till exempel rekrytering av medarbetare till restaurang och foajé. Många möten genomfördes digitalt även under hösten – ett arbetssätt som troligtvis kommer att bestå.

Publik

GöteborgsOperan inhämtar kunskap om publiken via tre typer av undersökningar:

- SOM-institutets årliga riksundersökning. Operan är även en del av Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.
- Kundundersökningar på GöteborgsOperans besökare. Dessa undersökningar genomförs via telefon och webb av en extern part.
- Publikuppföljning via webbenkät efter varje föreställning.

I februari 2021 gjordes en enkät om hur tidigare besökare såg på framtiden efter snart ett års nedstängning på grund av pandemin. Resultatet visade på den stark längtan efter att besöka operan samtidigt som det fanns önskemål om att få information om hur återöppningen skulle hanteras.

När besökarna återkom i september fortsatte kundnöjdhetsmätningarna efter varje föreställning. Den säsongsbaserade undersökningen för 2021/22, då besökare intervjuas om upplevelsen inför och under besöket, inleds också.

Socialt ansvarstagande

För GöteborgsOperan handlar socialt ansvarstagande om att bidra till ett bättre samhälle genom att vara en ansvarstagande och respektfull arbetsgivare samt att bidra till en positiv social utveckling lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Medarbetarskap och ledarskap

En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet är kunniga och engagerade medarbetare. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetare till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Precis som de flesta verksamheter har även GöteborgsOperan behövt hantera oro och ovisshet under pandemin, vilket tagit tid och energi från chefer och ledare. Därför har träffarna med cheferna –Ledarskapsforum – under våren via Teams, varit prioriterade under hela 2021.

Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

GöteborgsOperans viktigaste resurs är personalen och den ska ges bästa möjliga förutsättningar för att fungera väl. Arbetsmiljön utformas utifrån förtroende och respekt för individen samt säkerhetsaspekter. Lagar, föreskrifter, avtal och branschpraxis utgör grunden. GöteborgsOperans verksamhet bedrivs med betryggande säkerhet mot skador på individer och miljö.

GöteborgsOperans målsättning med arbetsmiljöarbetet:

- Lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav samt att arbetsmiljöarbetet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna påverkas av personalen.
- De anställdas kunskaper och engagemang ska tas tillvara så att alla upplever att de gör en viktig insats och känner en tillfredsställelse i sitt dagliga arbete.
- Antalet arbetsolycksfall och arbetssjukdomar ska sträva mot noll.
- Ohälsotalet på företaget ska sjunka.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Under året har arbetet med riskanalyser och tillhörande handlingsplaner pågått kontinuerligt på grund av coronapandemin. Det har bland annat handlat om avstånd, lunchtider, extra städning av lokalerna, spridning av medarbetare i alla lokaler inom verksamheten, golvmarkeringar och handsprit – allt för att minska risken för

smittspridning. Medarbetare har kunnat hämta antigen-tester i personalentrén. Sångare har oavsett vaccinationsstatus haft möjlighet att testa sig minst två gånger i veckan. Kontinuerlig information har gått ut från HR/ledningen om regelverket.

Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis i samband med budgetarbetet, då innevarande års handlingsplan, ny statistik, genomförda ronder och åtgärder diskuteras.

Vartannat år görs en medarbetarenkät. Resultatet följs upp av ledningen samt på respektive avdelning och handlingsplan tas fram på varje avdelning tillsammans med medarbetarna.

Hälsofrämjande arbete

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. Bidraget höjdes 2021 från 1 500 kr/år till 3 000 kr/år samtidigt som den egna kostnaden på 50 procent togs bort.

När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timma bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare och skyddsingenjör. GöteborgsOperan erbjuder alla som har fyllt 40 år en hälsokontroll vart tredje år.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

GöteborgsOperan har fortsatt med månadsuppföljningar med cheferna kring sjukfrånvaro. Detta är ett långsiktigt arbete för att på ett tidigt stadium fånga upp medarbetare som står inför en potentiell längre sjukskrivning. Sjuktalet har minskat något jämfört med föregående år, till totalt 2,63 procent 2021 (3,70).

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomföras så nära verksamheten som möjligt. Under 2021 har samverkan fortsatt varit extra viktig och samarbetet mellan arbetsgivare, skyddsombud, ägarna och smittskyddet i Västra Götalandsregionen har varit intensivt. Samverkan har frekvent fokuserats på arbetsmiljö, hälsa samt schemalägningsfrågor på grund av de exceptionella förändringarna i verksamhetens planering.

GDPR och säkerhet

GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Besökarna informeras bland annat på hemsidan om hantering av personuppgifter enligt GDPR och medarbetare informeras om hanteringen i personalhandboken.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även om skydd av egendom och information. Skriften Person- och egendomsskydd beskriver vad varje medarbetare behöver känna till för att kunna bidra till att skydda verksamheten, skapa en trygg arbetsplats och undvika ekonomiska förluster.

För att bland annat möta omvärldens ständigt förändrade utmaningar fortsätter arbetet med att utöka och förbättra säkerhetssystemen. Detta sker bland annat i samband med ombyggnader.

GöteborgsOperans säkerhetschef medverkar i olika nätverk, till exempel Näringslivets säkerhetsdelegation, Evenemangs säkerhetsnätverket samt Nätverk för säkerhetschefer, där säkerhetschefer från hela Sverige träffas och diskuterar branschrelaterade frågor.

Området Lilla bommen, där GöteborgsOperan ligger, är certifierat enligt Purple Flag, vilket handlar om att skapa ett säkrare och attraktivare område under kvällstid.

GöteborgsOperan har goda kontakter och kommunikation med berörda myndigheterna.

Vid minst ett, ibland flera, tillfällen per år genomförs oannonserade brandövningar, något som dock inte kunnat genomföras under 2021 på grund av coronapandemin.

Samtliga nyanställda medarbetare får en brandskydds-genomgång då även de som behöver en repetition kan delta.

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, där arbetet ska präglas av respekt för individens integritet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom en partssammansatt jämställdhets- och mångfaldsgrupp, JäMå-gruppen, som arbetar på uppdrag av ledningsgruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Ordförandeskapet delas mellan vd och chefen för Skapa opera/drama (avdelningen med grund i deltagande och delaktighet). Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

Arbetet för jämställdhet inom GöteborgsOperan innebär att bryta traditionella könsrollsmönster, att ge kvinnor och män lika möjligheter och rättigheter i arbetslivet.

Målsättningen är jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsplatsen så att orättvisor försvinner beträffande arbetsförhållanden, möjligheter att förena föräldraskap och arbete, benägenhet att söka arbete och utveckling,

könsfördelning inom olika yrkeskategorier, rekryteringsprocessen, lönesättning och marknadsföring.

Med mångfald menar GöteborgsOperan allas lika möjligheter och rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Målsättningen med mångfaldsarbetet är att ta tillvara dessa olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Arbetet med Likabehandlingsplan 2022-2025 slutfördes hösten 2021. Efter godkännande ska planen kommuniceras och arbetas vidare med i organisationen.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs i personalhandboken samt vid introduktion av nyanställda.

	2021	2020	2019	2018
Antal anmälda olyckor, tillbud, ohälsor och riskobservationer	161	175	215	176
Sjukfrånvaro i procent av den totala förväntade arbetstiden	2,63 %	3,70 %	3,36 %	3,32 %
Sjukfrånvaro i procent, kvinnor/män	1,72 % / 0,91 %	2,12 % / 1,58 %	1,64 % / 1,72 %	1,78 % / 1,54 %
Antal anställda tillsvidare, inklusive provtjänstgöring	418	452	459	450
Totalt antal chefer	34	33	33	32
Andel kvinnor/män av antal chefer	56 % / 44 %	61 % / 39 %	58 % / 42 %	53 % / 47 %
Antal kvinnor/män i ledningsgrupp	8 / 1	8 / 1	8 / 0	8 / 0
Medelålder kvinnor/män i chefsbefattningar	52 / 51	51 / 50	50 / 52	49 / 50

Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar ute i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förkomma över huvud taget.

GöteborgsOperan som samhällsaktör

GöteborgsOperan Skapa

GöteborgsOperans delaktighetsbaserade verksamhet, Skapa, arbetar med produktioner och aktiviteter för alla åldrar, nybörjare och scenkonstlärare, professionella och amatörer samt deltagare med olika förmågor och förutsättningar. Alla projekt är en del av ett långsiktigt utvecklingsarbete. Skapa samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner.

Inom Skapa ryms GöteborgsOperans samtliga konstformer, uppdelade i Skapa opera/drama och Skapa dans. Den skapaverksamhet som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de koreografiska verk som danskompaniet arbetar med. Skapa opera/drama driver såväl löpande verksamhet, till exempel barn-, ungdoms- och skapakörer, som specifika projekt, både i och utanför operahuset. Ofta är även dessa kopplade till säsongens övriga innehåll i opera/drama.

När GöteborgsOperan i mars 2020 pausade all publik verksamhet påverkades förstås även Skapas aktiviteter och deltagare. Under 2021 har planerade projekt och samarbeten kunnat återupptas i stor utsträckning. Inom satsningen *Operan i skolan* har konstnärliga besök och framträdanden skett på skolgårdar. Mellan mars och juni 2021 fick 3 500 barn möta GöteborgsOperan på sin egen skolgård. I många andra fall har verksamheten bedrivits digitalt men efter sommaren har möten, föreställningar och andra aktiviteter även kunnat genomföras "IRL".

Skapadagar

Skapadagar startade 2019 och innehåller inslag från alla Skapas fokusgrupper. Skapadagar återkommer varje termin, ofta under skollov, men våren 2021 kunde de på grund av pandemin inte genomföras. Därför hann det bli slutet av oktober och början av november innan årets Skapadagar ägde rum. Då bjöds bland annat på gästspel av Cirkus Unik som engagerat ungdomar från hela Göteborg, Återskapa-föreställningen *Dilemma*, skapad och dansad av ungdomar, och Skapakörens *Höstsonätter*.

Skapadagarna blev också en officiell avspark för det nya samarbetet mellan GöteborgsOperan och Rädda Barnen region Väst.

En mer tillgänglig opera

GöteborgsOperans verksamhet ska vara publikt anpassad så att föreställningarna är tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Detta gäller såväl operahuset som upplevelsen och informationen. *Relaxed performance* är en föreställningsform särskilt anpassad för publik som av olika anledningar tycker det är svårt att gå på en vanlig föreställning. Under 2021 har ingen *Relaxed performance* genomförts.

Det regionala Nätverket Universell Scenkonst (som startades 2020) vill lyfta frågor kring tillgänglighet och scenkonst för bland andra barn och unga med multifunktionsvariationer. GöteborgsOperan är en av tre initiativtagare till nätverket, och förutom operan ingår Regionteater Väst, Big Wind, Spinn, Kulturlabbet, Kulturskolan, Dansakademin, Språng, Konstra, Move and mind och tillgänglighetskonsulent från Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen).

Med ett ökat utbud av digitala produktioner når GöteborgsOperan ut till en mycket bred publik. Under pandemin har det digitala utbudet varit stort. Utöver opera, konserter och dansföreställningar har man på opera.se kunnat ta del av pratshowen *Spotlight* och skicka *Känslogram*, sång-, musik- och danshålsningar i videoformat. Introduktioner och premiärsamtal kan också ses via opera.se. Ett arbete med en digital strategi och digital innovation har inletts under året, som ska ge förutsättningar för ett kompletterande digitalt operahus.

Barns och ungas möjligheter att delta i kulturlivet

Operan i skolan – uppsökande verksamhet

Operan i skolan är en ny uppsökande verksamhet i workshopform med skraddarsydda program till alla från förskola till folkhögskola. Besöken utformas i samarbete mellan aktuell skola och Skapa och kan anpassas efter skolans/gruppernas inriktning. Även workshopens längd kan variera. Den kan innehålla repertoar ur olika operor och musikalerna, samtal om kultur i samhället samt skolans olika idéer om vad de vill göra. Mötet mellan artister och eleverna är lika mycket i fokus som själva konsten.

Under året har 3 500 barn på 32 olika skolor fått besök av artister från GöteborgsOperan, både med dans, orkester och musikal. Dessutom var 400 elever från olika folkhögskolor i regionen på besök på GöteborgsOperan under temaveckan i oktober om rösträtten 100 år. De fick då svara på frågan "Vad är du beredd att kämpa för idag?". På scen under konserten *Kvinnors röst* medverkade 25 ungdomar med sina egna tolkningar av denna fråga. *Operan i skolan* är hittills en mycket uppskattad satsning som vi hoppas ska få fortsätta under lång tid.

Nyskrivet för unga

Genom att skapa nyskrivet material för en specifik målgrupp vill Skapa bidra till att låta alla barn, oavsett bostadsort eller andra förutsättningar upptäcka scenkonst, känna sig delaktiga, bli berörda och vilja uppleva mer.

Rakel och Oraklet, GöteborgsOperans beställningsverk av en minimusikal för 6-8-åringar, hade premiär i oktober 2019. Under 2021 gjordes en filmversion av *Rakel och Oraklet* som visades under två veckor i augusti-september på gofilm.se.

Nästa nyskrivna verk för barn blir en opera, *Sandvargen*, baserad på Åsa Linds uppmärksammade böcker, som skapats och tagit fram under 2021. I arbetet har ingått workshopar med både sångare och musiker samt kontakt med olika grupper inom samarbetet med Rädda Barnen region Väst. Några av dessa grupper agerar referensgrupp till produktionen. *Sandvargen* har premiär hösten 2022.

Dansföreställningen *Ministeriet för olösta känslor*, med målgrupp gymnasieungdomar och unga vuxna, hade premiär 2019. Föreställningar var planerade till våren 2021 men det var först i november som ett gästspel på Den Norske Opera & Ballet i Oslo kunde genomföras. Därefter spelades *Ministeriet för olösta känslor* på Ale Teater i Nödinge och på Stadsteatern i Skövde Kulturhus.

Astronaut är en ny dansföreställning för barn i mellanstadieåldern, om fysiska utmaningar, genus och rymdäventyr. *Astronaut* hade världspremiär 23 september 2021 och spelades i olika klassrum i Göteborg för drygt 600 elever. Föreställningen blev starkt efterfrågad och fortsätter turnera i Göteborg och Västra Götaland under 2022, inklusive spelningar på GöteborgsOperans lilla scen. Ett skolmaterial medföljer skolföreställningarna med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Körer för barn och ungdomar

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12-16 år) och en äldre (16-24 år) grupp.

Under året har barnkören bland annat medverkat på Världens Barn-galan i SR P4 i september, vid nyinvi-ningen av Drottning Silvias barnsjukhus i oktober och i föreställningen *Julglitter och operakaos*. Ungdomskören sjöng på Hotell Eggers balkong både under våren 2021 och i början av december.

Ungdomskören samarbetar sedan 2019 med kören Arctic Light i Norrbotten i det gemensamma projektet *Existens*. Deltagarna i de båda körerna skapar tillsammans med librettist och kompositör en föreställning från idé till scen. Under hösten var ungdomskören i Piteå och repeterade. Arbetet har fungerat bra trots pandemin. Det digitala samarbetet har visat på en naturlig och spännande utvecklingspotential i hur man kan jobba tillsammans trots stora geografiska avstånd. Våren 2022 framförs *Existens* både på GöteborgsOperans Stora scen och på Akustikum i Piteå.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter – även om möjligheterna till aktiviteter har varit begränsade under första hälften av 2021.

Återskapa är en fem dagar lång workshop där ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapar ett nytt verk. Alla ungdomar mellan 13 och 21 år som vill uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete är välkomna att söka. I augusti 2021 var dansen i fokus och en grupp ungdomar skapade dansverket *Dilemma*, som tog avstamp i *Ministeriet för olösta känslor*. *Dilemma* skapades under en enda vecka i augusti och spelades på Angereds Kulturhus. Det återkom under höstens Skapadagar på Lilla Scen.

Ett samarbete mellan Cirkus Unik och Skapa dans har gett en grupp barn i åldern 10-14 år möjlighet att träffa några av GöteborgsOperans dansare och utbyta träning i både cirkus och dans. Detta ömsesidiga lärande startade med danskompaniets produktion *Beyond* 2019 där bland

annat element av akrobatik ingick. 2020–2021 har samarbetet fortsatt och Cirkus Uniks fördjupningsgrupp uppträdde på Lilla scen under höstens Skapadagar.

Filter är en nyskapad föreställning för ungdomar i åldern 13–18 år, skapad av tre musikalartister/kompositörer i samarbete med den nya satsningen *GöteborgsOperans Unga Ambassadörer*. Premiären fick skjutas upp på grund av pandemin, men 2021 har en film spelats in, som kommer att kunna visas i samband med workshopar på skolor. Föreställningen ska kombineras med dessa workshopar, med fokus att på ungdomars villkor undersöka, spegla och belysa hur det är att vara tonåring i ett socialt mediebrus. Föreställningen behandlar också ämnet psykisk ohälsa. Arbetet har förberetts under 2020 och 2021 och *Filter* planeras ha premiär under 2023.

Fredagshäng är ett evenemang med syfte att sammanföra ungdomar mellan 13 och 25 år som tycker om att umgås till musik och dans. *Fredagshäng* arrangeras oftast under Skapadagar. Under 2021 har endast ett fredagshäng kunnat genomföras, som då gästades av spoken word-artisten Olivia Bergdahl och hade rubriken Artivism.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är Skapas gemensamma referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Projektet är en fortsättning på Skapa Dans deltagarprojekt *Möt Ministeriet*. Under året har gruppen haft träffar över Zoom, men under andra halvåret har även dessa träffar kunnat ske på plats på operan. Gruppen är involverade i flera aktiviteter, bland annat skapandet av *Filter* och det nya Instagram-kontot unagotborgsoperan.

En angelägen del av civilsamhället

GöteborgsOperan ska vara en angelägen del av civilsamhället och verka inom företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa försäljningsmöjligheter på kort och lång sikt.

Under 2021 inleddes ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Barn har rätt till kultur enligt Barnkonventionen, som numera är svensk lag. Samarbetet med Rädda Barnen ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet.

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar med sång som intresse, har skapat multiscenkonstföreställningen *Höstsonätter*, som fick premiär på Skapadagarna hösten 2021. Kören består av cirka 60 personer som i föreställningen framförde existerande texter och sånger men också nyskrivet material som tagits fram av körmedlemmarna, som har ursprung i många olika länder.

Ett samarbete om en så kallad turboshow har inletts med scenkonstkollektivet Bataljonen. Syftet med samarbetet är att dels erbjuda en plattform för fler människor att få skapa och stå på scen, dels visa på mångsidiga och nya arbetsmetoder. En turboshow innebär att vem som helst får vara med, och att arbetet görs tillsammans på kort tid.

Skapa var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med multifunktionsvariationer (se vidare under avsnittet En mer tillgänglig opera). Med anledning av operans engagemang har Skapa under året varit föredragshållare under ett antal evenemang gällande dessa frågor, både på digitala och IRL-event.

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Göteborgs Kulturskola, där *Ungdomsbiennalen* är en betydande del. Donnergymnasiet och Göteborgs Universitet är andra institutioner som Skapa inlett samarbeten med.

Skapa har även varit talare på en mängd digitala konferenser under året, anordnade av Statens Kulturråd, Kulturskolerådet, Malmöregionen, Folk och Kultur och många fler. Skapa är också en aktiv del av regionens sociala hållbarhetsarbete och GöteborgsOperans eget arbete med JäMå, Jämställdhet och Mångfald.

På nationell och lokal nivå har GöteborgsOperan ett samarbete med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Detta innebär att GöteborgsOperan följer deras studenter under utbildningen och diskuterar utbildningens innehåll samt resultat. För produktioner på musikalscenen har GöteborgsOperan ett kontinuerligt nätverkande med övriga producenter i Sverige, såväl privata som institutioner. Även internationellt nätverkande förekommer med andra producenter och scener

Med Högskolan för Scen och Musik (HSM) har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

Miljömässigt ansvarstagande

På GöteborgsOperan är miljöarbetet prioriterat inom alla avdelningar. Det tar sig uttryck på många olika sätt, som vilka slags tyger som används till kostymer, hur turnéer genomförs och vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga valen genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*.

Under 2021 har Västra Götalandsregionen antagit nya långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa ligger till grund för GöteborgsOperans miljöarbete.

Systematiskt miljöarbete

GöteborgsOperan är miljöcertifierad enligt ISO 14001:2015. Det innebär att verksamheten uppfyller gällande miljölagstiftning och uppdragsgivarnas förväntningar samt dagligen arbetar systematiskt och strategiskt med hållbarhetsfrågor. Restaurangen, inklusive caféer, barer och personalmatsal, är certifierad enligt Svanen, Nordens officiella miljömärkning. Miljöledningssystemen fungerar som ramverktyg för att systematiskt minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan.

Betydande miljöpåverkan och riskidentifiering

I miljöaspektlistan, som ses över årligen, identifieras verksamhetens betydande miljöpåverkan. Utifrån miljöaspektlistan, och de risker och möjligheter som identifierats där, samt Västra Götalandsregionens Miljömål 2030 formuleras GöteborgsOperans miljömål. Identifierade målområden utgår från tre av de globala hållbarhetsmålen:

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion – resurseffektivitet och giftfritt

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna – låg klimatpåverkan

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald – främjad biologisk mångfald

GöteborgsOperans miljömål

Miljömålen bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och Miljömål 2030 med dess utvalda målområden. Målsättningarna sträcker sig fram till 2030 och har brutits ner i delmål och aktiviteter som kan kopplas till GöteborgsOperans verksamhet. Eftersom verksamheten under 2021 varit starkt präglad av pandemin beslutades att delmålen ska gälla även under 2022.

Genomgående för miljömålsarbetets första etapp är att ta fram lämpliga beräkningsverktyg, göra avgränsningar, leta nya innovativa material eller råvaror, ändra arbetssätt och kalkylera kostnader för investeringar som ger förbättrad miljöprestanda. Ett urval av delmålen presenteras här:

Resurseffektivitet och giftfritt

- Öka andelen återvunnen textilfiber, second hand-köp och biobaserat material.
- Minska andelen fossilbaserad plast, alternativt ersätta plast med andra, förnybara material
- Aktivt och metodiskt välja ut vilka kemiska produkter som ska användas samt minska det totala antalet produkter.
- Undvika användning av farliga ämnen i kemiska produkter och inköpta varor.
- Halvera energianvändningen i operahuset jämfört med 1996.
- Öka produktionen av solel.

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand och biobaserat textilmaterial, minska användningen av plast och metaller har pågått under en tid. Arbetet består av kartläggning, nulägesanalys samt översyn av inköpsprocesser, rutiner, uppdatering av teknisk handbok med mera. Aktiva miljöval av material ska dokumenteras för att kunna följas upp. Ambitionen är att välja miljöcertifierade textilier så långt det går, vilket kan

bidra till att bygga upp en textiltillverkning som är hänsynsfull mot miljön. Även textilier av återvunnet eller förnybart material används oftare. Likaså har testköp gjorts av restpartier av tyg. Detta kan bli ett framtida naturligt sätt att leta material vid inköp. Provfärgning, inklusive växtfärgning, av nya material ingår i letandet efter mer hållbara metoder.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäder med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor.

Mängden totalt avfall och avfallssortering ska mätas och minskas även i fortsättningen enligt befintlig metod. Första halvåret 2021 pågick ingen publik verksamhet vilket gjorde att exempelvis mängden matavfall och glas minskade, vilket minskade graden av materialåtervinning, samtidigt som andelen avfall till förbränning ökade på grund av utbyggnaden av magasinet. Den totala mängden avfall blev dock den lägsta någonsin, 135,5 ton. För att ytterligare minska avfallsmängden samt öka återanvändning fortsätter GöteborgsOperan hitta kanaler för att skänka och dela allt från möbler och kläder till scenteknik.

Vid inköp av kemiska produkter analyseras och väljs bästa alternativ för både hälsa och miljö. SIN- och PRIO-ämnen ska inte förekomma i kosmetika och hygienprodukter och ska undvikas i kemiska produkter och andra material. Kemiska produkter rensas ut kontinuerligt för att ersättas av mer miljövänliga alternativ.

Energiförbrukningen i den egna förvaltade lokalen, operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på 124 kWh/m² och år. 2021 uppgick förbrukningen till 150 kWh/m². Målvärdet bedöms kunna nås genom att bland annat armaturer och fläktar byts ut till mer energieffektiva varianter samt genom att öka produktionen av solen från cirka 100 till 300 MWh/år. Detta kräver investeringar som inte är aktuella under första delmålsetappen.

Operahuset köper bara el från förnybara energikällor genom Bra Miljöval vatten för såväl fjärrvärme som el och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna täcker drygt 600 m² av taket och alstrade 96 759 kWh (79 518) under 2021, vilket är en normal produktion och en återställning från förra årets problem med växelriktare.

Låg klimatpåverkan

- Minska klimatpåverkan från inköpta/hyrda textilier, plastprodukter/material samt metallprodukter/material.
- Minska klimatpåverkan per portion i måltidsserveringarna.
- Minska matsvinnet.
- Minska klimatpåverkan från egna person- och gods-transporter.
- Stötta medarbetarnas och besökarnas fossilfria resor.

Verktyg för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan testas och ska på sikt implementeras för att kunna användas i det dagliga arbetet. Det är ett stort jobb då det innefattar många olika material, arbetet kommer därför att läggas upp långsiktigt och metodiskt.

GöteborgsOperan deltog 2019–2021 i ett delvis EU-finansierat projekt, OSCaR (Opera Sceneries Circularity and Resource efficiency), om hur teater- och operahuset kan ta fram hållbara scenografier – en "State of the Art" för att hitta en uppsättnings bästa design och konstruktion från start, så att den blir möjlig att återanvända, dela och återvinna samt är resurseffektiv när den slutligen monteras ned. En vetenskaplig rapport presenterades när projektet avslutades och en av slutsatserna är att alla, från starten och genom hela produktionen, måste öka sin medvetenhet om hur deras val påverkar hållbarheten. Att se en produktions påverkan, ur ett livscykelperspektiv, är en annan insikt.

Ett annat långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid ska vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxidekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på GöteborgsOperan ligger på 0,95 kg CO₂e, med stor variation mellan rätter. Även om restaurangverksamheten varit stängd en stor del av året har några mindre åtgärder vidtagits för att sänka klimatpåverkan. Bland annat är salladen som serveras på lunchen vegansk och helt säsongsanpassad och gästerna kan istället köpa till animaliskt protein. Antalet rätter i kantinservering har reducerats för att minska svinn.

Från och med 2022 ska alla måltidsverksamheter inom Västra Götalandsregionen mäta och följa upp sitt svinn på samma sätt. GöteborgsOperans restaurang ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion

2018 till 47 gram/portion 2030. För att minska svinn, och därmed klimatpåverkan, köper GöteborgsOperan dryck producerad av räddad frukt och har även börjat tillverka egen must.

GöteborgsOperans klimatpåverkan från gods- och persontransporter skulle 2021 vara nere på nära noll (klimatväxling inkluderad) när föregående miljöplan avslutades. Det var ett djärvt mål. Efter första kvartalet 2020 upphörde i princip alla resor utom egna vägtransporter. Under 2021 har en internationell turné genomförts, och övriga transporter gick främst mellan operahuset och magasinet i Göteborg.

Verksamheten i GöteborgsOperans magasin har utökats och därmed har även transporter till och från magasinet ökat, varpå möjlighet till bättre samordning av transporter ses över. Det nya samarbetet med flera teatrar i magasinet bedöms ha stor potential för att totalt sett minska transporter för alla aktörer, dela material och energianvändning. Därför bedöms en temporär ökning av transporter inte som ett problem på lång sikt.

Några fordon som används till egna vägtransporter har bytts ut och alla lastbilar och bussar, utom en, går numera på biodiesel, HVO 100. Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter uppgick 2021 till 14,9 ton CO₂e, vilket är en marginell ökning från 2020 trots fler körda kilometer. En förklaring är att drivmedelsutvecklingen går framåt, med viss inblandning av biodiesel i den vanliga dieseln och större andel biogas än naturgas i fordonsgasen. Sammantaget innebär det att med fler fordon på biodiesel och större inblandning av förnybara bränslen beräknas ingen markant ökning av klimatpåverkan.

En annan förklaring till ökningen av egna vägtransporter är den renovering som gjordes av salongens 1356 stolar under 2021. Under nedstängningen passade man på att totalrenovera de snart 30 år gamla stolarna och transporten tur och retur till möbelsnickeriet i Skåne, skedde helt i egen regi. Att renovera istället för att köpa nytt var ett återbruk av större mått.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2021 till 1,2 ton WTW (Well-to-Wheel), vilket är lägre än tidigare år. Klimatpåverkan från flygresor varierar år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs. Under 2021 gjordes en turné med flyg, till Grenoble i Frankrike. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 34 ton CO₂.

Resor är ett prioriterat område men här finns en målkonflikt med GöteborgsOperans uppdrag. En intern dialog om hur GöteborgsOperan ser på flygresor och dess klimatpåverkan i förhållande till uppdraget att utföra scenkonst regionalt, nationellt och globalt pågår. En genomlysning av flygresorna under 2019 visar att drygt 80 procent av GöteborgsOperans alla flygresor är direkt kopplade till uppdraget, alltså att turnera och samarbeta med internationella team och artister. En lärdom under pandemin har dock varit att många fysiska möten, som tidigare ansågs nödvändiga, har kunnat ersättas av digitala möten varför det diskuteras vilka möten som ska förbli digitala framgent. Likaså undersöks möjligheten att köpa biobränsle till vissa utvalda flygresor och om reseplanering kan ändras till mindre klimatbelastande resesätt.

GöteborgsOperan uppmuntrar personal att åka kollektivt och alla har möjlighet att köpa årskort i kollektivtrafiken genom delbetalning via nettolönen. Under 2021 har 90 medarbetare (96) registrerat sig för ett årskort. GöteborgsOperan uppmuntrar även medarbetare att cykla till och från jobbet. En ny cykelparkering är under uppbyggnad.

Av årliga kundundersökningar framgår att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor. Mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel.

Ekosystem och biologisk mångfald

- Öka andelen ekologiska och regionalt producerade livsmedel.
- Kräva naturbeteskött i upphandling av oberett kött.
- Fortsätta ställa hållbarhetskrav vid upphandling och inköp som minskar negativ påverkan på den biologiska mångfalden.

Redan 2017 nåddes det övergripande målet för 2021 om att öka andelen ekologiska livsmedel till 51 procent av den totala livsmedelsbudgeten. Den nya målsättningen fram till 2030 är att nå 60 procent och under 2021 blev resultatet nästan 51 procent (53). Eftersom verksamheten har varit stängd stor del av året och perioderna med öppet varierat stort beroende på hur restriktionerna sett ut, har målsättningen varit att minska lager av dryck och hålla nere inköp av råvaror så långt som möjligt för att

minska svinnet. Övergången till 100 procent svenskt kött, i stället för viss import av ekologiskt kött tidigare år, ger också utslag.

Samarbetet med regionens naturbruksskolor Sötåsen och Svenljunga fortsätter, även om det pausades under året när inköpen av livsmedel minskade. Härifrån köper restaurangen viltkött och ekologiska rotsaker och grönsaker. Under 2021 har man också aktivt styrt över till svenskt naturbeteskött så långt ekonomin tillåter. Detta bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

I övrigt genomsyras GöteborgsOperans restaurang av en väl utvecklad miljöfilosofi; Svanenmärkt, ansluten till nätverket Hållbara Restauranger och en del av Fairtrade Region.

Trävaror ska fortsatt vara märkta med FSC eller PFSC, fisk och skaldjur som är rödlistade enligt WWF:s Fiskguide får inte köpas in och ett pågående arbete med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja pågår, liksom att använda ekologisk bomull så långt det går.

Fram till sommaren 2020 hade GöteborgsOperan bikupor på taket. Bina bor numera i Trädgårdsföreningen där de fortsätter sitt arbete med honungstillverkning och pollinering för biologisk mångfald. Biodlingen sköts fortfarande av GöteborgsOperan och honungen slungas i restaurangens kök och säljs i OperaShopen.

Utöver de tre målområdena ovan har GöteborgsOperan ett fjärde övergripande mål i miljöarbetet:

Kommunikation

- Öka kunskapen om Agenda 2030 och miljöarbetet internt och externt.
- Använda GöteborgsOperan som mötesplats för evenemang med hållbarhetstema.

Ett mål i den förra övergripande miljöplanen var att genomföra minst ett publikt event med hållbarhetstema. I september 2020 skulle The Perfect World Foundation anordnat konferens och Climate Aid-konsert på GöteborgsOperan. Men på grund av pandemin kunde arrangemanget inte genomföras utan flyttades till 11 september 2021, vilket tyvärr också fick skjutas fram, på grund av pandemin.

I samband med uppsättningarna av verken i *Nibelungens ring* har olika kommunikationsinsatser med hållbarhetstema planerats. Inför sista delen, *Ragnarök* som hade premiär i december, producerades Årsringen för biologisk mångfald, en kalender med tips på enkla insatser för biologisk mångfald under årets alla månader. Dessutom planteras 30 askträd av resistent slag på olika håll i regionen i samarbete mellan GöteborgsOperan, Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp och Naturskyddsföreningen.

Operauppsättning som miljöprojekt

Uppsättningarna av Wagners epos *Nibelungens ring* har haft hållbarhet som en aktiv del i de konstnärliga valen under produktionsåren 2018–2021. Kulisser har byggts i trämaterial tillverkade av spillvirke, smink har tillverkats av miljövänliga ämnen och helt utan konserveringsmedel, kläder färgades med växtbaserade färgningsmetoder och eldslågor av LED-ljus och vattenånga, fake flames, ersatte fossila bränslen. Vridscenen byggdes i moduler som kan flyttas och programmeras individuellt för att återanvändas i andra produktioner. Ljusets energiförbrukning på scenen har mätts och justerats för varje föreställning och kostymerna, som till stor del var second hand-plagg, har återanvänts genom hela Ringen-projektet och kunnat illustrera vägen mot *Ragnarök* genom att bli ljusare, mer slitna och solblekta genom patinering och sandpappring.

Fokus har även legat på att utvärdera, reflektera och dra lärdomar för att skapa ett mer strukturerat arbete för att systematiskt utveckla miljöarbete i projekt. En viktig framgångsfaktor är att få in hållbarhetstänket tidigt i designprocessen.

Arbetet med "Ringens" har fått fortsatt gehör ute i Europa och samtal förs med andra operahus om hur vi tillsammans kan arbeta fram en mer hållbar scenkonstproduktion.

Miljömål – flerårsjämförelse

De övergripande målen för 2030 bygger på Västra Götalandsregionens långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030. Målet gällande klimatpåverkan från flygresor kan komma att formuleras om, eftersom målet inte är förenligt med operans uppdrag (internationella turnéer).

Övergripande mål 2030		Resultat			
		2021	2020	2019	2018
Klimatpåverkan från egna vägtransporter ton CO ₂ e (koldioxidekvivalenter)	100 % fossilfri	14,9	14,5	21	24
Klimatpåverkan från flygresor, ton CO ₂	Minska med 80 % jmf 2016	34	31	172	146
Klimatpåverkan inhyrd turnétransport, ton CO ₂ WTW (Well-to-Wheel)	100 % fossilfri	1,2	0	3,7	3,1
Energiförbrukning egen lokal, kWh/m ²	124 kWh/m ²	150	147 *	172	173
BTA (bruttototalarea)					
Total mängd avfall (ton)	Minska jmf tidigare år	135,5	138 **	157	179
Andel avfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, procent	minst 75 %	44	56	63	61
Andel avfall till förbränning, procent	max 25 %	50	41	34	34
Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelsbudgeten, procent	minst 60 %	51	53 ***	56	52

* Uppdaterat resultat sedan Årsredovisning 2020.

** Matavfallet har till viss del fått uppskattas på grund av fel på en våg hos avfallsentreprenören.

*** Uppdaterat resultat sedan Årsredovisning 2020.

Ekonomiskt ansvarstagande

För att kunna fullgöra uppdraget och bland annat säkerställa att GöteborgsOperan fortsätter att leverera kvalitet och håller en internationell klass, krävs hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet.

Det långsiktiga strategiska målet är att ha en ekonomi i balans, med en hållbar hög egenfinansiering och hög kasalikviditet. Verksamheten ska därför ha en effektiv ekonomistyrning som gör att beslut kan grundas på väl underbyggda underlag. Uppföljning och rapportering ska ske enligt de riktlinjer och tidsplaner som ägaren Västra Götalandsregionen och dess kulturnämnd beslutar om. Styrelsen ska årligen identifiera risker i verksamheten samt anta en internkontrollplan.

Regionledningen insåg redan i mars 2020 att intäktsbortfallet för GöteborgsOperan och övriga regionägda bolag skulle komma att bli stort på grund av coronapandemin. På GöteborgsOperan ställdes all publik verksam-

het in och biljettintäkter samt en stor del av övriga egenintäkter uteblev. Därför beslutade Regionfullmäktige att uppdra till regionstyrelsen att inom ramen av 700 mnkr bevilja kapitaltäckningsgaranti för regionägda bolag gällande till och med 2022-12-31 för att säkerställa bolagens ekonomi.

Effektiv ekonomistyrning

GöteborgsOperan ska anpassa och utveckla arbetet med att nå uppsatta mål för att kunna möta förändringar i omvärlden som påverkar verksamheten. Det är viktigt att ha kunskap, metoder och verktyg för att arbeta med förbättringsåtgärder på ett strukturerat sätt. Verksamheten ska utvärderas kontinuerligt med utgångspunkt i sina konstanliga processer. Målet är att kvalitetssäkra framtida produktionsprocesser och skapa en hållbar utveckling.

Ekonomiska långsiktiga planer tas löpande fram som en del av ledningens strategiska arbete. Ekonomi- och inköpshandbok samt policyer och riktlinjer uppdateras löpande. En riskanalys med internkontrollplan som underlag för styrelsens arbete genomförs regelbundet.

Inköp

GöteborgsOperan följer lagen om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingsverksamheten spelar en viktig roll i styrningen av ekonomin. Som grund finns GöteborgsOperans inköbspolicy. Tydligt skrivna regler och rationella rutiner är en förutsättning för att upphandlingar ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt. Regler av central betydelse finns i inköphandboken.

Så långt det är möjligt deltar GöteborgsOperan i Västra Götalandsregionens upphandlingar och avropar från centrala ramavtal och andra centralt upphandlade avtal. För specifika behov gör GöteborgsOperan egna upphandlingar och följer då Västra Götalandsregionens riktlinjer.

Styrelsen ansvarar för att fastställa och anta inköspolicy och inköphandbok. Vd ansvarar för att lagstiftning, policyer och riktlinjer efterlevs, att ansvar och befogenheter i inköps- och upphandlingsfrågor inom organisationen tydliggörs samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra inköp och upphandlingar. Beslut om upphandling fattas och avtal tecknas i enlighet med attestinstruktionen.

Näringslivssamarbete med anpassad sponsring

GöteborgsOperan ska aktivt arbeta för att säkerställa och öka intäkterna utöver ordinarie biljettförsäljning. Det kan vara intäkter från uthyrningar, företagsevents, seminarier och middagar eller det som brukar benämnas sponsringssamarbeten. Hösten 2021 kunde ett flertal aktiviteter genomföras, varav några på temat digital innovation och framtidens scenkonst där sponsorer och näringsliv har en central roll.

En god affärsetik

Förtroendevalda och medarbetare inom GöteborgsOperan arbetar på invånarnas uppdrag och i deras intresse. Förtroende skapas genom ett korrekt uppförande och förhållningssätt från varje enskild styrelsemedlem och medarbetare.

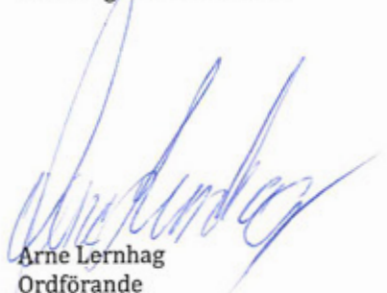
Västra Götalandsregionens riktlinjer mot korruption, mutor och jäv samt GöteborgsOperans personalhandbok och övriga berörda styrdokument ligger till grund för en god affärsetik. Likaså är operans värdegrund en viktig kugge, vilket är ett kontinuerligt pågående arbete inom GöteborgsOperan. Inom operan råder nolltolerans mot korruption, mutor och jäv.

Attestansvar

Majoriteten av operans chefer och projektledare har budgetansvar. Med budgetansvar följer attesträtt och generellt gäller att befattningshavare i ansvarig ställning får ta på sig attestansvar för kostnader inom sitt eget ansvarsområde, upp till en viss nivå, vilket framgår av GöteborgsOperans attestinstruktion. Transaktioner som direkt berör den attestansvarige ska attesteras av närmast överordnad chef. Attestansvarig förutsätts svara för att kontrollräkningar och övriga kontroller görs före attestering. Vidare är den attestansvarige ansvarig för att åtgärden ligger i företagets intresse samt att den överensstämmer med gällande reglementen och instruktioner inom företaget samt gällande lagstiftning. All personal med attesträtt måste signera ett godkännande av attestansvar.

Göteborg 4 februari 2022

Arne Lernhag
Ordförande

Maria Brauer
Maria Brauer

Maria Andersson Willner
Maria Andersson Willner

Ann Catrine Fogelgren
Ann Catrine Fogelgren

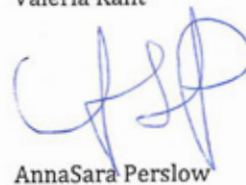
Anita Forsberg
Anita Forsberg

Valéria Kant
Valéria Kant

Monica Green
Monica Green

AnnaSara Perslow
AnnaSara Perslow

Björn Tidland
Björn Tidland

Christina Björklund
Verkställande direktör

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan Aktiebolag, org.nr 556121-7828

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2021 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den 4 februari 2022
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Isa Schuman
Auktoriserad revisor

BILDFÖRTECKNING

Omslag *Pierrot lunaire* Profilbild foto Lennart Sjöberg

- 2 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
- 3 Christina Björklund, vd foto Lennart Sjöberg
- 5 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
- 5 Medarbetare foto Mats Bäcker
- 5 Verkstäder foto Tilo Stengel
- 5 *Ringens* Profilbild konstnär Jesper Waldersten
- 6 *Siegfried* foto Lennart Sjöberg
- 8 *Siegfried* foto Lennart Sjöberg
- 8 *Mytomania* Profilbild foto Lennart Sjöberg
- 8 *Norma* foto Mats Bäcker
- 9 *Don Giovanni* Profilbild foto Lennart Sjöberg
- 9 *Kaffekantaten* foto Lennart Sjöberg
- 9 *Barberaren i Sevilla* foto Lennart Sjöberg
- 10 *Pierrot lunaire* foto Lennart Sjöberg
- 10 *Tosca* foto Lennart Sjöberg
- 10 *Ragnarök* foto Lennart Sjöberg
- 11 *Barberaren i Sevilla* foto Lennart Sjöberg
- 12 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
- 13 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
- 14 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
- 14 *Boye & Hörberg* foto Lennart Sjöberg
- 15 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
- 15 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
- 16 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
- 17 *Grandi voci* Christina Nilsson foto Peter Knutson
- 17 *Kvinnors röst* foto Tilo Stengel
- 18 *SAABA ur Unfold* foto Tilo Stengel
- 19 *SAABA ur Unfold* foto Tilo Stengel
- 20 *One on one* foto Lennart Sjöberg
- 21 *12 songs +* Profilbild foto Lennart Sjöberg
- 22 *Hurricane* foto Lennart Sjöberg
- 22 *Astronaut* Profilbild foto Lennart Sjöberg
- 23 *Continuim ur Unfold* foto Tilo Stengel
- 23 *SAABA ur Unfold* foto Tilo Stengel
- 24 *Boye & Hörberg* foto Lennart Sjöberg
- 25 *Champagnetårar* foto Tilo Stengel
- 25 *Boye & Hörberg* foto Lennart Sjöberg

- 25 *Ministeriet för olösta känslor* foto Lennart Sjöberg
- 26 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
- 27 Operan i skolan foto Tilo Stengel
- 28 GöteborgsOperans Ungdomskör foto Sören Håkanlind
- 29 *Filter* foto David Royce
- 30 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
- 31 Operan i skolan foto Tilo Stengel
- 32 *Boye & Hörberg* foto Lennart Sjöberg
- 35 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
- 37 Guidad tur foto Tilo Stengel
- 38 GöteborgsOperans restaurang
- 41 GO club foto Ellika Henrikson
- 42 Skövde Kulturhus foto Mattias Nilsson
- 43 *Skid* foto Mats Bäcker
- 44 *Ragnarök* Profilbild konstnär Jesper Waldersten
- 45 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
- 46 *Julglitter och operakaos* foto Lennart Sjöberg
- 47 *Kvinnors röst* foto Tilo Stengel
- 48 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
- 49 *Hurricane* foto Lennart Sjöberg
- 51 *Barberaren i Sevilla* foto Lennart Sjöberg
- 52 Musiker GöteborgsOperans Orkester foto David Royce
- 53 Dansare GöteborgsOperans Danskompani foto Tilo Stengel
- 54 Den hållbara dansaren/projekt foto Tilo Stengel
- 56 Verkstäder tillverkning Ringendekor foto Tilo Stengel
- 57 *Siegfried* foto Lennart Sjöberg
- 59 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
- 61 *One on one 2* foto Daniel Kedom
- 62 *Kärlek skonar ingen* foto Lennart Sjöberg
- 63 Salongen GöteborgsOperan foto Ingmar Jernberg
- 64 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker
- 66 GöteborgsOperans Ungdomskör foto Sören Håkanlind
- 70 *Barberaren i Sevilla* foto Lennart Sjöberg
- 73 GöteborgsOperan exteriör foto Tilo Stengel
- 75 *Tosca* foto Lennart Sjöberg
- 81 *Continuim ur Unfold* foto Tilo Stengel
- 101 *Siegfried* foto Lennart Sjöberg

